

Kako prodajamo

Ali je bila prodaja naših izdelkov v lanskem letu uspešna? Kako smo prodajali in ali smo s prodajo naših izdelkov zadovoljni ter kakšne rezultate smo dosegli? Taka in podobna vprašanja si nehotе zastavljamo, ko prebiramo podatke o doseženi realizaciji in ocenjujemo rezultate o prodaji naših izdelkov v letu 1978.

Zato želimo v naslednjem sestavku na kratko prikazati dosežene rezultate o lanskem prodaji in obenem tudi oceniti uspešnost prodaje glede na planske obveznosti, ki smo si jih zadali v letu 1978 in glede na naše proizvodne zmožnosti ter splošno situacijo na tržiščih.

Vrednost prodanih izdelkov v lanskem letu znaša 525.205.574.— din in je za 18 odstotkov večja kot je bila v letu 1977. To povečanje bi bilo zelo ugodno, če ne bi upoštevali tudi porast cen. Od 1. januarja 1978 dalje smo namreč povečali naše cene za 10 odst. na račun priznane gro-sistične marže. Poleg tega pa je pri ocenitvi uspešnosti treba računati tudi na nekatere spremembe cen za kovinsko pohištvo v letu 1977. Z upoštevanjem višjih cen naših proizvodov je realno gledano dosežena realizacija samo za približno 5 odst. večja od predlanske. S tako rastjo pa seveda ne moremo biti zadovoljni.

Boljši so doseženi rezultati, če ocenjujemo samo prodajo na domačem trgu. Od celotne realizacije smo lani prodali na domačem trgu v vrednosti za 441 milijonov 941.224.— din, kar predstavlja 84 odstotkov in je nominalno kar za 27 odstotkov več kot predlani, realno pa ocenjujemo za približno 13 odst. Nasprotno pa je bil izvoz v letu 1978 manjši od predlanskega. Lani smo izvozili samo 16 odstotkov od celotne prodaje. Doseženi izvoz v vrednosti 83.264.350.— din je kar za 13 odst. manjši kot v rekordnem letu 1977 in to predvsem zaradi tega, ker smo bili zaradi velike konkurence in slabih cen primorani zoževati izvoz in ker se je povpraševanje po kolonialnem pohištvu, to pa je glavnina našega izvoza, zmanjšalo. Glede na slabe cene za artikle, ki jih izvažamo in glede na spremenjeno tržno situacijo, smo slabše rezultate v izvozu pričakovali.

V tabeli prikazujemo nekaj osnovnih podatkov o prodaji v lanskem letu za vse glavne skupine izdelkov tako za domači trg kot tudi za izvoz.

Če analiziramo dosežene rezultate, potem lahko na prvi pogled ugotovimo, da v lanskem letu nismo zabeležili večje spremembe. Primerjava teh podatkov s predlanskimi pa vendarle pokaže na nekatere bistvene oziroma ugodne spremembe. Še vedno predstavlja pisarniško pohištvo glavnino v strukturi prodaje.

Ravno delež pisarniškega pohištva se je povečal, in sicer od 34,1% v letu 1977 na 37,5% lani. Smatramo, da je to zelo ugodno. To je bila tudi naša želja. Pri tem gre predvsem za dve skupini izdelkov, in sicer za mize in omare E programa, ki sta po cenah interesantni. Žal pa je delež novega MODUL-programa preskromen. Opaža se, da so bile začetniške težave v proizvodnji in so se dobavni roki za novi MODUL program zavlekli.

V okviru pisarniškega pohištva je seveda zajet tudi stari S program. Tudi delež tega se zmanjšuje, kar je pozitivno, ker so cene za ta program zelo nizke.

Ugodna sprememba je tudi povečanje prodaje kovinskih stolov in foteljev. Ta skupina je tako po obsegu in v strukturi na drugem mestu.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Ob kulturnem prazniku

Vsako leto proslavljamo kulturni praznik, že več let nazaj. Vsako leto pa je nekam podobno, skoraj enako. Proslava, obisk kakšne kulturne prireditve, to pa je največkrat tudi vse. Za marsikoga za celo leto, morda še dlje. Kultura je največkrat le beseda, v katero skrijemo vse, kar bi morali storiti za sebe, a nikdar ni časa.

Mogoče je ravno kulturni praznik dan, ko se lahko pogovorimo sami s seboj. Kdaj sem nazadnje prebral dobro knjigo? Kdaj sem si ogledal umetniški film? Ali sploh kdaj zavijem v kakšno galerijo? Itd.

Pravimo si, v prostem času se hočemo spočiti. Vsekakor. Delovni človek je potreben po napornem delu sprostitve, takšne in drugačne. Toda počitek ne sme biti cenen, brez globljih korenin. Premalo se je samo predati poceni užitku in zavesti v ugodje brezdelnosti, šunda, površnega stika s kulturo. Nihče ne more zanikati, da kulture ne potrebuje, da lahko živi brez nje, da se lahko zadovolji s slabimi nadomest-

ki. Potrebna je prava kulturna dobrina za delovnega človeka. Ravno kultura je tisto, kar nas loči od drugih živih bitij. Ali res v sodobnem svetu postajamo roboti brez srca? Ne zgovarjajmo se na naglico, na tempo življenja. Slej ko prej pride vsak do tiste stopnice, ko ima materialne dobrine, a vendar mu še veliko manjka, da bi bil v sebi zadovoljen. Manjka mu žarek kulturne svetlobe, na katero je pozabljal dolga leta.

Kulturo delavcu! To ni samo geslo, je tisti del resnice, ki se ga ne da zaobiti. Vsi je uživamo premalo, velikokrat pa je tudi nepravne oblike. Po lepem kulturnem dogodku se bomo počutili prerojeni, drugačni, bolj človeški in bolj plemeniti.

Slovenci nimamo samo Prešerna, on je le eden od stebrov, na katerega lahko naslonimo naš vsakdan. Še mnogo velikih mož ima naša preteklost in sedanjost, zato ne stojmo ob strani. Kultura bogati človeka. Bogatimo se z njo skozi vse leto!

Portret Franceta Prešerna je za to številko napravil naš sodelavec Tone Anžin iz kovinskega oddelka.

DOMAČI TRG

v 000 din

SK.	Naziv skupine	Dosežena realiz.	Delež v %
MA	Material	1585	0,4
PO	Polizdelki	826	0,2
10	Kov. stoli in fotelji	130862	29,6
11	Kovinske mize	14505	3,3
12	Biro/S in D	13888	3,1
14	Biro/E — Mize	68568	15,5
15	Biro/E — omare	78525	17,8
19	Organizacijska sredstva	8543	1,9
20	Kinofotelji	22527	5,1
30	Leseni stoli in fotelji	14592	3,3
31	Lesene mize	2515	0,6
40	Klubske mize	8982	2,0
41	Klubske mize	992	0,2
42	Rex program	4951	1,1
50	Uni program	11653	2,6
60	Modul program	4959	1,1
89	Inženiring	46052	10,5
99	Ostalo	7414	1,7
	SKUPAJ	441941	100,0

Pripominjamo, da smo načrtovali celo večjo prodajo kovinskih stolov in foteljev in da je dosežena realizacija za 2% nižja, ker se je proti koncu leta obseg prodaje zmanjšal. Vzrok je seveda velika konkurenca, ki nudi nižje cene, delno pa tudi naš program, ki se ni bistveno spremenil.

Naslednja skupina izdelkov je vgrajena oprema v okviru inženirskih poslov. Tudi ta skupina beleži povečanje v strukturi, in sicer od 8,3% na 10,5%. Enaki delež v prodaji na domačem trgu pa predstavljata skupini kinofoteljev in kovinskih miz. Pri vseh ostalih skupinah izdelkov pa beležimo zmanjšanje deleža. To je najbolj opazno pri UNI-programu, kjer se je prodaja zmanjšala, delež pa je padel od 3,9% na 2,6%.

Podobna sprememba je nastala tudi pri prodaji lesenih stolov in foteljev. Oboje: tako UNI-program, ki ga opuščamo zaradi slabih cen in leseni stoli ter fotelji sta skupini, kjer smo zmanjšanje predvidevali, oboje zaradi slabih cen. Vendar pa moramo priznati, da samo ti dve skupini predstavljata glavnino v maloprodaji po naših Interierih in je zaradi zmanjšane obsega prodaje teh artiklov manjša tudi maloprodaja, ki ustvarja dohodek iz maloprodajne marže in s tem lahko delno pokriva tako osebne dohodke delavcev v Interierih kot tudi ostale stroške.

Na splošno lahko trdimo, da je bila prodaja na domačem trgu z nastalimi spremembami glede na predhodno leto uspešna in da so taki rezultati dejansko posledica naših prizadevanj in prodajne politike v lanskem letu.

Omeniti je treba tudi to, da smo lani opremili nekaj zelo pomembnih objektov, kot so: zgradba SDK v Zagrebu, športni dvorani na Kosovem, zgradbo zavarovalnice v Skopju, gledališče v Zenici, zgradbo Galanta v Polzeli itd. Med takimi objekti pa zavzema vidno mesto tudi naša upravna zgradba v novim MODUL programom.

IZVOZ

v 000 din

SK.	Naziv skupine	Dosežena realiz.	Delež v %
PO	Polizdelki	552	0,7
10	Kovinski stoli in fotelji	7736	9,3
11	Kovinske mize	285	0,3
14	Biro/E — mize	1943	2,3
15	Biro/E — omare	100	0,1
19	Organizacijska sredstva	102	0,1
20	Kinofotelji	1277	1,5
30	Leseni stoli in fotelji	64918	78,0
31	Lesene mize	997	1,2
40	Klubske mize	1510	1,8
41	Klubske mize	273	0,3
42	Rex program	3523	4,2
99	Ostalo	47	0,1
	SKUPAJ	83264	100,0

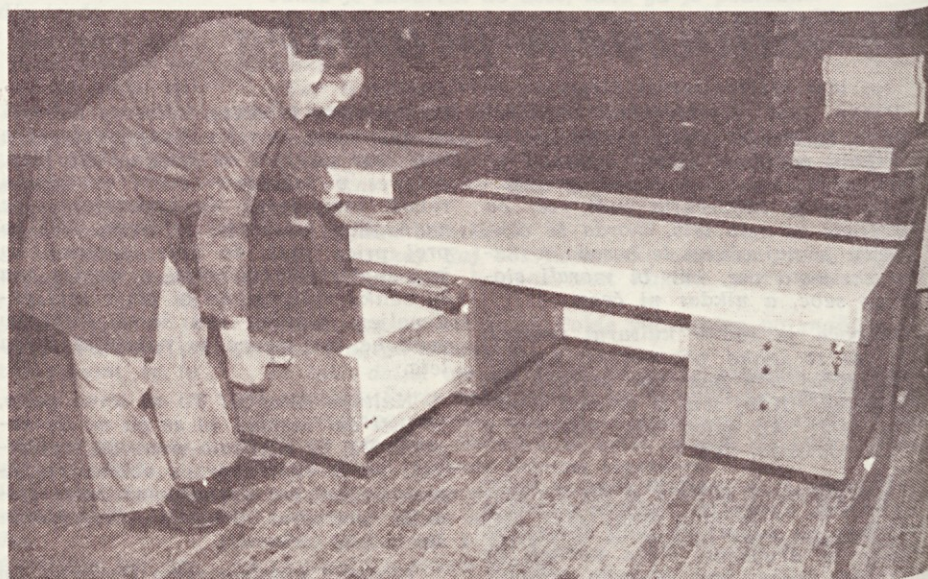
se obseg izvoza bistveno v letošnjem letu ne spremeni.

Skratka obveznosti so velike, vendar pa računamo, da jih bomo izpolnili. So-deč po podatkih v letošnjem januarju nam bo to uspelo. Poleg redne prodaje pa bomo letos opremili zopet nekaj zelo pomembnih objektov. Obseg naročil, ki jih beležimo letos, je zadovoljiv.

J. Rogelj

V pogovorih z upokojenci smo ugotovili, da radi prebirajo naš časopis. Ob pričetku leta jih vabimo, da tudi oni prispevajo kak sestavek.

Uredništvo

Med najlepše pisalne mize, ki smo jih izdelovali v Stolu, spada novi Modul program. Pisalne mize s tem imenom imajo poleg estetskih lastnosti tudi vrsto funkcionalnih. Uslužbenec ima za pisalno mizo vse pri roki. V kovinskem ogrodju so izvedeni električni in telefonski priključek, sam sistem Modul programa pa je projektiran tako, da so tudi vsi ostali delovni pripomočki kar najbližje kupcu. Zato je tudi povpraševanje po Modulu veliko.

Pregled ureditve razporejanja čistega dohodka in delitev sredstev za OD ter skupno porabo

V času, ko z izdelavo Kataloga delovnih nalog, sistema obračuna OD po delovnih nalogah in pripravo boljših meril uspešnosti dela nadaljujemo uspešno začeto uredničenje določil Zakona o združenem delu, menim, da je potrebno pregledati in se ponovno seznaniti z že izdelanimi in uveljavljenimi samoupravnimi akti, s katerimi urejamo področje razporejanja čistega dohodka in delitve sredstev za osebne dohodke ter skupno porabo.

To problematiko urejajo naslednji samoupravni akti:

1. samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in za delitve sredstev za osebne dohodke ter skupno porabo delavcev (december 1977),

2. samoupravni sporazumi TOZD in DSODSP o osnovah in merilih za delitve sredstev za OD (april 1978),

3. pravilnik o normativih in merilih rezultatov dela — izračun razporejenih sredstev za OD (april 1978),

4. sklepi DS TOZD, DSODSP in DO o uveljavitvi določil Sindikalne liste za leto 1978 (januarj 1978),

5. posamezna izvedbena določila Samoupravnega sporazuma o pridobivanju in delitvi dohodka in OD, Samoupravnega sporazuma o sistemizaciji delovnih mest ter Samoupravnega sporazuma o oblikovanju in uporabi sklada skupne porabe, ki so bila sprejeta v letu 1976 in niso v nasprotju s samoupravnimi akti iz točke 1, 2 in 3.

Doseženi čisti dohodek razporedimo v skladu z določili navedenih samoupravnih aktov in ZZD na naslednje vrste sredstev:

1. del čistega dohodka, ki je rezultat izjemnih ugodnosti in ga smemo uporabiti le za razvoj oz. izboljšanje materialne osnove dela,

2. del čistega dohodka, ki je rezultat uporabe izumov, tehničnih izboljšav in koristnih predlogov. Ta del razdelimo sorazmerno z udeležbo dela in uporabljenih sredstev pri ustvarjanju tega dela dohodka na sredstva za OD in sredstva za izboljšanje materialne osnove dela,

3. sredstva za izboljšanje in razširjanje materialne osnove dela. Ta sredstva običajno imenujemo akumulacija. Vsak tozd jih razporedi iz čistega dohodka sorazmerno z višino sredstev poslovnega sklada in z doseženim čistim dohodkom na enoto enostavnega dela tako, da tozd z večjim čistim dohodkom razporeja sorazmerno večji delež (%) sredstev v ta namen kot TOZD z manjšim čistim dohodkom na enoto enostavnega dela,

4. sredstva rezerv, ki jih razporejamo kot obvezne rezerve po določilih zakona in kot neobvezne rezerve na podlagi določil o maksimalnih razlikah med TOZD v izplačanih OD,

5. sredstva za osebne dohodke, ki jih razporejamo kot sredstva za OD za živo delo in kot sredstva za OD po rezultatih

upravljanja in gospodarjenja z minulim delom. Višina teh sredstev je omejena z ustvarjenim čistim dohodkom, z določili samoupravnega sporazuma panoge in z določili našega Samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka. V osnovi se giblje višina teh sredstev skladno z gibanjem OD v gospodarstvu SR Slovenije in z gibanjem produktivnosti oz. uspešnosti poslovanja v tozdu in DO,

6. sredstva skupne porabe, ki jih razporejamo v skladu s planom in določili Sindikalne liste.

V nadaljnjem bi si podrobneje ogledali problematiko razporejanja in delitve sredstev za OD in za skupno porabo.

I. SREDSTVA ZA OSEBNE DOHODKE

V skladu s samoupravnimi akti se osebni dohodek posameznega delavca oblikuje po doseženih rezultatih na naslednjih področjih:

— delovni in ekonomski uspeh tozda in DO kot celote (uspešnost živega dela),

— uspešnost vlaganja in obračanja sredstev TOZD in DO (uspešnost gospodarjenja in upravljanja s sredstvi minulega dela),

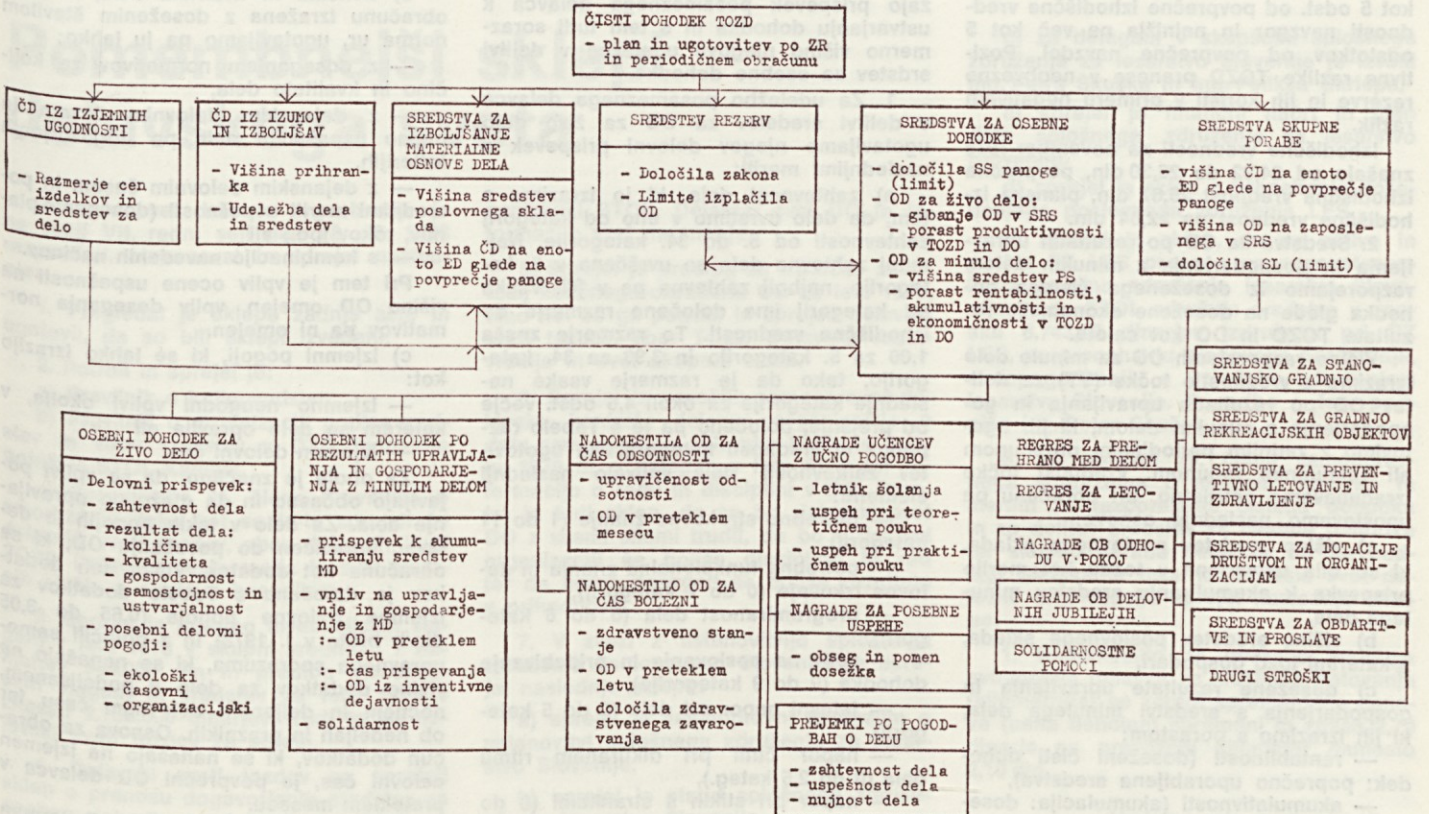
— prispevek posameznika k doseženim rezultatom TOZD in DO na podlagi živega in minulega dela,

Pri tem se uveljavljata dve obliki vplivanja, in to:

A) razporejanje sredstev za OD in skupno porabo na osnovi doseženega rezultata TOZD in DO ter

(Nadaljevanje na 4. strani)

PREGLED RAZPOREJANJA ČISTEGA DOHODKA IN DELITEV SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE TER SKUPNO PORABO

B) delitev sredstev za OD in skupno porabo na osnovi delovnega prispevka (delitev sredstev za OD) ali ekonomskega in življenjskega položaja delavca (delitev sredstev za skupno porabo).

A) Razporejanje sredstev za OD

1. Sredstva za OD za živo delo razporedimo iz doseženega čistega dohodka glede na doseženi delovni in ekonomski uspeh tozda in DO kot celote v skladu z gibanjem OD v SRS in v okviru določil samoupravnega sporazuma lesne industrije.

Višino razporejenih OD za živo delo izrazimo z izhodiščno vrednostjo (I.V.), ki hkrati predstavlja bruto OD na norma uro za najmanj zahtevno delo, t.j. za delo, ki je razporejeno v 5. kategorijo zahtevnosti. Pri izračunu izhodiščne vrednosti upoštevamo naslednje osnove:

a) višino minimalnega OD v SR Sloveniji za tekoče leto, ki znaša 60 odstotkov povprečnega OD v gospodarstvu SR Slovenije v preteklem letu. Z upoštevanjem te osnove usklajujemo OD v delovni organizaciji s splošnimi gibanji OD v republiki. Ta vrednost se izrazi kot planska izhodiščna vrednost,

b) gibanje produktivnosti v proizvodnih tozdih in gibanje uspešnosti doseganja planiranih rezultatov (razmerje dohodka in celotnega dohoka v TOZD-4 in 8 ter razmerje realizacije na porabljeno delovno uro in dosežena stopnja pokritja v TOZD-9) v primerjavi z enakim trimesečnim obdobjem v preteklem letu. S to osnovo povezujemo višino OD z doseženimi rezultati v tozdu in v celotni delovni organizaciji. Za vsak tozd upoštevamo polovico doseženega rezultata v tozdu in polovico doseženega rezultata v delovni organizaciji kot celoti,

c) dogovorjeno omejitve, da naj nižja obračunana izhodiščna vrednost v posameznem tozdu ne odstopa za več kot 5 odst. od povprečne izhodiščne vrednosti navzgor in najnižja ne več kot 5 odstotkov od povprečne navzdol. Pozitivne razlike TOZD prenese v neobvezne rezerve in jih koristi v primeru negativnih razlik.

Izhodiščne vrednosti za november 1978 znašajo od 24,92 do 26,30 din, povprečna izhodiščna vrednost 25,67 din, planska izhodiščna vrednost pa 22,64 din.

2. Sredstva za OD po rezultatih upravljanja in gospodarjenja z minulim delom razporejamo iz doseženega čistega dohodka glede na dosežene ekonomske rezultate TOZD in DO kot celote.

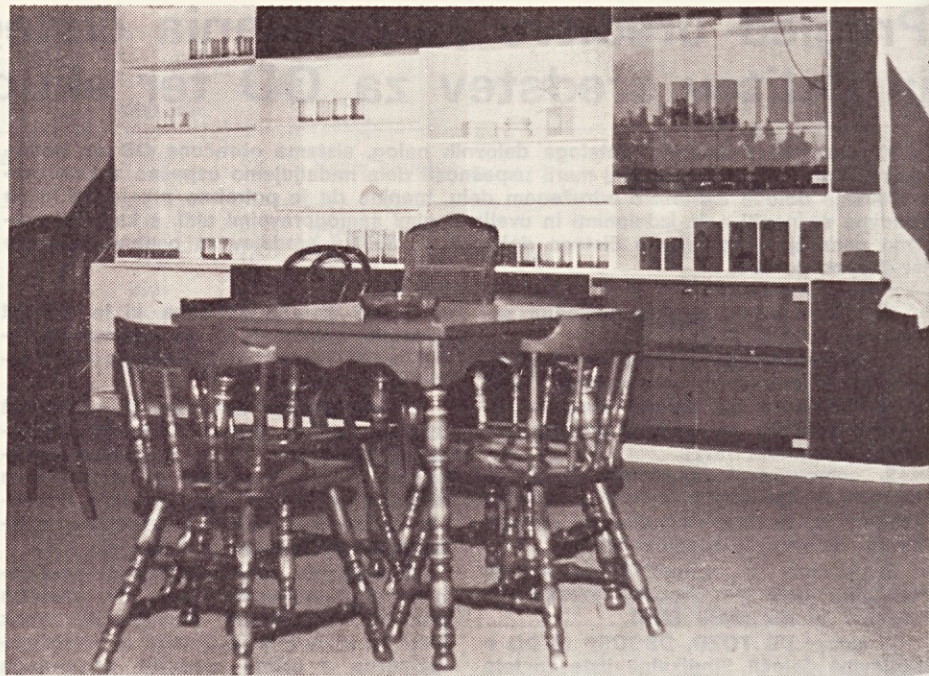
Višino razporejenih OD za minulo delo izrazimo z vrednostjo točke (VT) za delitev OD po rezultatih upravljanja in gospodarjenja z minulim delom, ki jih ugotovimo z zadnjim periodičnim obračunom ali zaključnim računom. Vrednost točke izračunavamo četrtletno, pri obračunu pa upoštevamo naslednje osnove:

a) višino sredstev poslovnega sklada, ki so bila ustvarjena v tozdu kot merilo prispevka k akumuliranju sredstev minulega dela,

b) višino sredstev poslovnega sklada, s katerimi tozd gospodarji,

c) dosežene rezultate upravljanja in gospodarjenja s sredstvi minulega dela, ki jih izrazimo s porastom:

- rentabilnosti (doseženi čisti dohodek: poprečno uporabljena sredstva),
- akumulativnosti (akumulacija: doseženi dohodek),

V našem Interieru, na Duplici

— ekonomičnosti (doseženi dohodek: porabljena sredstva), v primerjavi z rezultati v enakem obdobju preteklega leta.

d) vsoto pripadajočega števila točk (T) za vse delavce.

V izračunu upoštevamo v enaki meri (50 odst.) rezultate, dosežene v posameznem TOZD in v delovni organizaciji kot celoti.

B) Delitev sredstev za OD

Sredstva za OD, razporejena iz čistega dohodka po osnovah in merilih iz prejšnjega poglavja (A), razdelimo kot OD delavcev na osnovi sprejetih meril, ki izražajo prispevek posameznega delavca k ustvarjanju dohodka in s tem tudi sorazmerno višino njegove udeležbe v delitvi sredstev za osebne dohodke.

1. Za udeležbo posameznega delavca v delitvi sredstev za OD za živo delo ugotavljamo njegov delovni prispevek z naslednjimi merili:

a) zahtevnost dela, ki jo izrazimo s tem, da delo uvrstimo v eno od kategorij zahtevnosti od 5. do 34. kategorije. Najmanj zahtevna dela so uvrščena v 5. kategorijo, najbolj zahtevna pa v 34. Vsaka od kategorij ima določeno razmerje do izhodiščne vrednosti. To razmerje znaša 1,00 za 5. kategorijo in 3,93 za 34. kategorijo, tako da je razmerje vsake naslednje kategorije za okoli 4,5 odst. večje od prejšnje, določeno pa je s Tabelo razponov in vrednosti kategorij. Na ugotovitev zahtevnosti dela vplivajo naslednji elementi:

- potrebno strokovno znanje (1 do 11 kategorij),
- potrebna funkcionalna znanja in delovne izkušnje (0 do 7 kategorij),
- programiranost dela (0 do 6 kategorij),
- vpliv na poslovanje in pridobivanje dohodka (0 do 9 kategorije),
- telesni napor pri delu (0 do 5 kategorij),
- napor čutil pri diktiranem ritmu dela (0 do 2,5 kateg.),
- napor pri stikih s strankami (0 do 2,5 kateg.),

— otežujoči delovni pogoji, in to

- delovni urnik (0 do 1,25 kateg.),
- nevarnost nesreč in obolenj (0 do 1,25 kateg.),

— ropot (0 do 1,25 kateg.),

- umazanost, smrad, prah (0 do 1,25 kateg.),

— vpliv temperature (0 do 1,25 kateg.),

- vpliv mokrote in vlage (0 do 1,25 kateg.),

— drugi otežujoči pogoji (0 do 1,25 kateg.),

- deficitarnost posameznih poklicev (0 do 3 kategorije).

b) količina in kvaliteta dela, ki je v obračunu izražena z doseženim številom norma ur, ugotavljamo pa ju lahko:

- z doseganjem normativov za količino in kvaliteto dela,
- z dejanskim delovnim časom in oceno uspešnosti dela po dogovorjenih kriterijih.

— z dejanskim delovnim časom in posrednimi merili uspešnosti (doseganje planov, rokov ipd.) ali

- s kombinacijo navedenih načinov.

Pri tem je vpliv ocene uspešnosti na višino OD omejen, vpliv doseganja normativov pa ni omejen.

c) izjemni pogoji, ki se lahko izrazijo kot:

- izjemno neugodni vplivi okolja, v katerem se delo opravlja ali
- izjemen delovni čas.

Za oboje je značilno, da se vplivi pojavljajo občasno in da otežujejo opravljanje dela. Za delo v takih pogojih je delavec upravičen do povečanja OD, ki se obračuna kot dodatek. Višina teh dodatkov je določena s Tabelo dodatkov za izjemne delovne pogoje (0,65 do 3,05 din/h bruto v l. 1978) in z določili samoupravnega sporazuma, ki se nanašajo na višino dodatkov za delo v podaljšanem, nočnem in deljenem delovnem času ter ob nedeljah in praznikih. Osnova za obračun dodatkov, ki se nanašajo na izjemen delovni čas, je povprečni OD delavca v preteklem mesecu.

P. Jerman

Dogovor pred novim letom

Tik pred novim letom so se na povabilo glavnega direktorja zbrali v Kulturnem domu vodje tozdov in vodje oddelkov. Prisotni so bili tudi sodelavci, ki so tesno povezani s proizvodnjo. Namen sestanka je bil, da se pogovore, kako je teklo delo v proizvodnih tozdih v letu, ki se je pravkar iztekalo in kakšne naloge nas čakajo v letu 1979.

Ugotovljeno je bilo, da je bil delovni plan dosežen, za kar gre priznanje vsem sodelavcem, ki so s svojim prizadevanjem doprinesli, da smo delovne naloge pravočasno rešili in ustvarili potreben skupni dohodek in si s tem zagotovili tudi redne mesečne osebne prejemke.

V preteklem letu smo v naše delo in odnose že vnesli velik del določil zakona o združenem delu, dobršen del pa nas čaka v letu 1979 in tudi kasneje. V tako veliki delovni organizaciji, kot je Stol, se vedno znova pojavljajo zahteve, ki jih je potrebno rešiti v korist dobrega delavca, ki z marljivim delom doprinese svoji delovni sredini, k večji storilnosti in ustvarja iskrene delovne odnose, v katerih bo vsak, ki se zaveda potreb širše družbene skupnosti, dobro in v miru delal.

Na srečanju je bilo poudarjeno, da so samoupravni organi in družbenopolitične organizacije v letu, ki se izteka, mnogo prispevale k usklajevanju teženj, tako posameznikov, kot večjih skupin in Stola kot celote. Posamezni organi in organizacije po tozdih naj v bodoče močneje zaživijo in v osnovnih delovnih sredinah spodbudijo v družbenem delu tudi tiste naše ljudi, ki se dosedaj niso udeleževali na samoupravnem področju, vendar so za družbeno delo sposobni, le primeren zgled jim je potrebno dati. Ugotovljeno je bilo, da je delegatski sistem potrebno še krep-

ko dopolniti, potrebno je večje prizadevanje v osnovnih delovnih sredinah, ki naj preko svojih delegatov usklajujejo stališča na višjih nivojih. Delegati naj opravljajo tudi naloge, ki dosedaj marsikje ni bila opravljena: poročajo naj o opravljenih nalogah ljudem, ki so jih izvolili za delegate. Na teh relacijah naj še bolj zaživijo pozitivna hotenja, da bo delavec bolj začutil, da s svojim delovnim prispevkom tudi odloča. Neposrednim proizvajalcem je potrebno tudi vedno razložiti, zakaj se je njihove predloge zavrnilo.

V letu 1979 čaka vse Stolove delavce veliko delovnih nalog, ki jih bo mogoče uresničiti le z vestnim delom vsakega člana kolektiva. Še vedno obstajajo notranje rezerve, pa naj bo to v delovnem času, materialu, energiji ali drugem. Lažen je občutek, da je vseeno, če nekaj stvari ni najboljše narejenih. V skupnem seštevku dajo pomembne rezultate.

Na sestanku je bila postavljena kopica vprašanj, na katere moramo takoj iskati odgovore. Ugotovljeno je bilo, da morajo biti taka srečanja v prihodnje česča. Z odkritim sodelovanjem in pomočjo drugemu je mogoče rešiti tudi tisto, kar je do sedaj stalo ob strani.

C. Sivec

Pomembnejši sklepi delavskega sveta

Delavski svet delovne organizacije je na svoji VII. redni seji dne 28. 12. 1978 razpravljal, obravnaval in sprejel naslednje:

1. Pregledal je sklepe zadnje seje in ugotovil, da so bili sklepi izvedeni.

2. Potrdil in sprejel je:

a) Pravilnik o knjigovodstvu,

b) Pravilnik o organizaciji popisa sredstev in virov sredstev v OZD Industrija Pohišta STOL Kamnik,

c) Spremembe 21. člena Pravilnika o amortizaciji, tako kot so le-te sprejeli že delavski sveti tozdov, zbor delovnih ljudi TOZD Delavska restavracija in svet skupnih služb, z enotnim besedilom.

3. Sprejel je predlog investicijskih vlaganj v letu 1978 v skupni vrednosti 7 milijonov 540.000 din in predlog investicijskih vlaganj iz sredstev za leto 1979 v znesku 2.700.000 dinarjev. Tudi to so delavski sveti tozdov že sprejeli.

4. Delavski sveti tozdov so sprejeli sklep o prenosu dogovorjenih sredstev za osebne dohodke med tozdi v delovni or-

ganizaciji STOL. Delavski svet DO je informacijo vzel na znanje.

5. Sprejel je predlog za izplačilo akontacij končnega obračuna OD za leto 1978, tako kot so ga potrdili in sprejeli delavski sveti tozdov, zbor TOZD Delavska restavracija in svet skupnih služb.

6. Sprejel je poročilo samoupravne delavske kontrole delovne organizacije o delu samoupravne delavske kontrole v letu 1978 in o nalogah v letu 1979 ter informacijo o redu in disciplini v DO. Sprejel je tudi sklep, da se bo delavski svet DO z vsemi silami trudil, da bo v delovni organizaciji še boljše disciplina in red ter da bomo dosegali še boljše rezultate v prihodnosti.

7. V zvezi z ustanovitvijo splošnega združenja za lesarstvo Slovenije je sprejel naslednje sklepe:

a) sprejel je samoupravni sporazum o ustanovitvi splošnega združenja za lesarstvo Slovenije,

b) sprejel je statut splošnega združenja za lesarstvo Slovenije,

c) za delegata v skupščini splošnega združenja za lesarstvo Slovenije je izvolil ing. Petra Skuška in ing. Feliksa Škrlepa,

č) sprejel je finančni načrt in plan dela splošnega združenja za lesarstvo Slovenije,

d) sprejel je sklep o prenehanju dosedanjega poslovnega združenja LES,

e) sprejel je sklep, da se aktiva in pasiva PZ LES prenese na novoustanovljeno splošno združenje lesarstva Slovenije in da STOL združuje sredstva v znesku 6.743,00 dinarjev, združena pri PZ LES, po prenehanju njegovega poslovanja, s sopogodbentiki s Splošnim združenjem lesarstva Slovenije. Pogodbo o tem podpisuje ing. Peter Skušek.

8. Na podlagi 79. člena samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in za delitev sredstev za osebne dohodke ter skupno porabo delavcev ter na podlagi Sindikalne liste je delavski svet delovne organizacije sprejel naslednje sklepe:

1. Nadomestilo za uporabo lastnega avtomobila delavca za službena potovanja (kilometrini) se zaradi spremenjene osnove (cena bencina) spremeni in znaša 2,70 dinarja na prevoženi kilometer namesto 2,10 din.

(Nadaljevanje na 6. strani)

2. Povračilo stroškov za prevoz na delo z lastnim vozilom, kjer ni možnosti prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi, znaša 0,90 din za prevoženi kilometer.

3. Pravico za povračilo stroškov za prevoz na delo in z dela imajo vsi, ki se vozijo na delo in z dela z javnimi prevoznimi sredstvi ne glede na relacijo in oddaljenost do delovnega mesta s tem, da vsak prispeva k prevoznim stroškom po 100,00 dinarjev mesečno.

4. Spremembe v višini nadomestila se za obračun uporabljajo od 1. 1. 1979 dalje. Način odobravanja, obračuna in izplačevanje povračil ostane nespremenjeno.

9. Sprejel je predlog, da Občinski galski zvezi Kamnik odstopamo 24 ročnikov, ker za našo delovno organizacijo niso več uporabni.

10. Sprejel je predlog ZSMS Kamnik, da DO STOL prevzame pokroviteljstvo nad občinsko mladinsko delovno brigado.

11. Športnemu društvu VIRTUS se plača reklamo za DO STOL v višini 200.000 dinarjev.

12. Sprejel je informacijo glavnega di-

rektorja oziroma njegovo poročilo o delu delovne organizacije v letu 1978 in o nagloh, ki DO čakajo v letu 1979.

H. Križanc

Vpliv pri ustvarjanju dohodka pogojuje tudi njegovo delitev

Kje se odražajo sadovi našega dela

Cela vrsta življenjskih vprašanj se zvrsti na sejah odbora za kadre in na sejah njegovih komisij, ki obravnavajo določena področja družbenega standarda.

Od tu izhaja tudi upravičenost za formiranje takšnega samoupravnega organa. Izvolitev le-tega izhaja torej iz hotenja delavcev z namenom, da bi se vsa ta vprašanja in iz njih porajajoče se potrebe reševale čimbolj učinkovito.

Celotno tvarino iz tega obsežnega področja bi lahko na kratko poimenovali z notranjim socialnim sistemom, ki obravnava: kadrovske zadeve, stanovanjska vprašanja, izboljševanje delovnih pogojev, izobraževanje, delitev osebnih dohodkov, prehranjevanje, letovanje, šport in rekreacijo in ostala področja družbenega standarda.

Vsi elementi se prepletajo v medsebojni odvisnosti in ob harmoničnem usklajevanju pogojujejo organsko in produktivno rast delovne organizacije.

Ključ za reševanje teh vprašanj se nahaja v zakonskih določilih združenega dela, določilih samoupravnih sporazumov, v določilih sindikalne liste in drugih določilih, ki se konkretizirajo v internih aktih.

Iz tega tudi vidimo, da vsa pisana problematika ni repuščena stihiji, marveč je zagotovljena zelo široka podlaga za njeno reševanje. Vse to pa še ne zadošča, velikokrat je potrebno več teh določil združiti in poiskati najboljši odgovor, ali se celo posvetovati s strokovnimi službami, ki predlagajo najprimernejše rešitve.

Za tvorno sodelovanje pri razreševanju različnih problemov je prvi poznavanje določil samoupravnih aktov

Nenehno si izmenjujemo znanje, informacije in izkušnje, se sporazumevamo, prepričujemo in preobračamo. Ob tem se

odvija proces vzpostavljanja stikov in oblikovanja vzdušja razumevanja. Če pride do pomanjkljive zastopnosti gornjih elementov, dosežemo nasprotni učinek — nerazumevanje.

Preko samoupravnih organov se pogosto srečujemo s sprejemanjem samoupravnih splošnih aktov, ki so zaradi potanke razčlenjenosti zelo obširni. Redki so, ki se poglobijo v vsebino predložene materije, iz katere bi si razložili vsaj okvirno vsebino, še redkejši pa so tisti, ki poizkušajo postaviti določeno vprašanje in tako vplivati na spremembo ali dopolnitev predložene materije. Če se k temu pridruži še slaba razlaga in je v njej premalo poudarka na bistvo, so dani vsi pogoji za spontano potrjevanje imenovanih aktov ki izvira iz zaupanja delavcem iz strokovnih služb. Uveljavljanje takšnih določil in učinkovita razprava ob njih se rojeva skozi prakso. Takrat se odkrivajo protislovja posameznih določil tudi preprostemu delavcu.

Če te skrajne primere ovrzemo in se ozremo na načelne rešitve, ki so neoporečne, lahko rečemo, da jih premalo poznamo. Rezultat tega je, da se nam pri razreševanju problemov zatika, izgubljam dragocen čas in na kvaliteti ter nenazadnje močno dvomimo v predložene in sprejete rešitve.

Iz te vrzeli se poraja tudi slabša udeležba članov na sejah posameznih organov, kar je povsem razumljivo. Če so nam stvari oziroma pojmi nerazumljivi, o njih ne vemo kaj dosti, se jih izogibamo ter živimo v prepričanju, da vse, kar se dela, je narobe ali nepravilno.

In kaj lahko pričakujemo od takšnega delegata oziroma zastopnika določene delovne sredine. Prav gotovo, da s takšnim početjem ali drugače povedano, z nizko samoupravno zavestjo vnaša med svoje sodelavce malodušje in nezadovoljstvo, ki se v končni fazi odraža v ne-

složnosti pri reševanju širših družbenih problemov, hkrati pa se javljajo poskusi reševanja ožjih, osebnih problemov, ne pa tudi skupnih, ki bi morali imeti prednost pred prvimi.

Kako premagati mezdnó miselnost

Od vseh samoupravnih normativov je večini še najbolj blizu vsebina plačilne kuverte, ki jo prejmemo sredi meseca. Tu ocenjujemo samega sebe ter primerjamo s sodelavcem in majhna razlika je že boleča. Ob tem se nehote poraja miselnost, da je nekdo vrednejši v vsestranskem pomenu besede. Vemo pa, da višina osebnega dohodka izvira iz najrazličnejših naslovov, pri čemer velja opozoriti, da ista količina opravljenega dela še ni absolutno merilo, da bo enak tudi osebni dohodek.

Podoben odnos se pojavlja pri denarnem nadomestilu za slabe delovne pogoje. Manj nam pomeni izboljšanje delovnih pogojev (boljše prezračevanje ali odklonitev škodljivih vplivov na naše počutje ali celo zdravje, kot pa da bi ostali brez denarnega nadomestila.

Res je, da ob nenadnem izboljšanju delovnih pogojev ne bi izginile tudi posledice takšnih učinkov iz preteklosti ki sicer niso zabeležene, se je miselnost o brezpogojnem nadomestilu zakoreninila tudi v mlajši generaciji. Dokaz, da so to neoporečna dejstva, je v tem, da na najvišjih samoupravnih ravneh (zbori delovnih ljudi) zelo malo ali pa nič ne razpravljamo o možnostih reševanja skupnih problemov, marveč se potegujemo le za svoje osebne, pa čeprav isti problemi pestijo tudi sodelavce. Istočasno pa posamezniki kažejo na razlike in kličejo po enakosti, kajti vsi imamo enake želodce, vsi enake ali podobne ostale potrebe, zakaj se po tem ne bi ravnali tudi osebni dohodki. Razlike v nagrajevanju, ki izvirajo iz različnih učinkov dela, bodo brez dvoma obstajale tudi v bodoče, vprašanje pa je kako precizna merila si bomo izbrali za merjenje teh učinkov. V tem je tudi pogoj za skladen razvoj človeške družbe.

Ob koncu tega razglabljanja velja omeniti, da v številnih deželah, ki so si izbrale svojo lastno pot v socializmu, te

miselnosti, ki izvira iz podjetniških odnosov, ni prisotne, kjer pa ostanki le-teh obstajajo pa jo zelo uspešno zavračajo.

Kako je s povračilom stroškov prevoza na delo

Asocialen odgovor na to bi bil, da naj bi delavec, ki prebiva nekoliko dlje od delovne organizacije, nosil stroške prihoda oz. prevoza na delo sam, kajti to je njegova krivda. Takšen odgovor je za naše razmere neumesten in ga v enem izmed določil Sindikalna lista povsem drugače obravnava. Sama Sindikalna lista in niti sklep delavskega sveta DO pa ne daje odgovora za konkretno rešitev za naše razmere.

Problem je namreč v prenizki postavki, ki jo mora pokrivati posameznik, ki se poslužuje javnega prevoza (50 ND). Preostale stroške, ki presegajo za znesek pa pokriva delovna organizacija. V ta krog kritja preseženih stroškov pa bi bili zajeti že ne tako daljni sosednje delovne organizacije.

Odbor za kadre DO, ki je začel ta problem reševati v mesecu maju, se ni odločil, da bi predlagal spremembo po-

trjene postavke ter je šel zavestno v protislovje. Protislovje se poraja namreč iz tega, da bi iz sprejetega sklepa DS DO lahko uveljavil razliko že npr. delavec, ki se redno poslužuje javnega prevoznega sredstva na relaciji Bakovnik—Duplica, kajti mesečni stroški presegajo znesek 50 ND.

Odbor za kadre je takšne primere izključil in sprejel načelno razmejitev 2 km. Tudi tu nismo bili tako natančni, nakar smo se odločili, da celotna naselja, ki mejijo na oddaljenost dveh km glede povračila sploh ne obravnavamo. Takšne rešitve naj bi se posluževali vsi tozdi.

Od kje izvira največ pritožb

Pri obravnavanju pritožb, ki so naslovljene na odbor za kadre, gre največkrat za nepoznavanje celovitih razmer posameznika, ki je z odločitvijo posamezne komisije prizadet. Nadalje gre za že omenjene primere, ko prizadeti ne poznajo v zadostni meri vseh določil, ki jih razčlenjuje neki samoupravni splošni akt, nakar je potrebna dodatna razlaga, pritožba pa ostane neutemeljena. Manj primerov pa je, da bi komisija spregle-

dala kakšen kriterij in tako prizadela posameznika. Takšne pritožbe so tudi hitro utemeljene in v tem smislu tudi rešene. Pritožbe se v glavnem nanašajo na študentsko politiko. Da je to področje najbolj pereče izvira iz neusklajenosti med potrebami in zahtevami po določenih kadrih. Bolj složno pa se razrešuje problematika glede družbene prehrane, letovanja, športa in rekreacije in stanovanjske problematike. Nekoliko širše o problematiki s tega področja pa bi spregovorili v enem izmed prihodnjih glasil.

Za konec bi se ozrli še na naslov teme. Prisoten je torej bolj ali manj zavesten vpliv pri ustvarjanju sadov, bolj siromašen pa je vpliv na delitev le-teh. Še zlasti je to opazno kadar razrešujemo skupne potrebe iz naslova družbenega standarda. Če pa že gre za poskuse vpliva pri delitvi, pa imamo pred seboj ožje, osebne interese, pa čeravno bi morali zastopati kot delegat v nekem organu interese in hotenja celotne sredine. Razmišljajmo torej o razmerju družbenega in zasebnega standarda, komu dati kdaj prednost ter kako opravičiti delegatsko funkcijo, ki nam so jo zaupali sodelavci.

B. Demšar

Ogled novega računalnika v Milanu

Računalnik ima v Stolu že domovinsko pravico, saj je od prvih začetkov v mehanografskem centru do uporabe sedanjega računalnika preteklo že 16 let. Sedanjí računalnik, ki ga uporabljamo pa je bil konstrukcijsko zasnovan že pred 10 leti.

Računalniška industrija se izredno hitro razvija. Lep primer so vsakemu dobro poznani žepni kalkulatorji. Število proizvajalcev računalnikov, od katerih so najpomembnejši IBM, CDC, Honeywell, PDP, FUJITSU se še povečuje, tako da je orientacija na trgu izredno težka. Prije orijentacija na trgu izredno težka. Prije orijentacija na trgu izredno težka. Prije orijentacija na trgu izredno težka.

V Stolu se zavedamo, da je naš računalnik glede na naše potrebe zastarel in preobremenjen in se zato pripravljamo na izbiro novega. V zvezi z reševanjem vseh navedenih problemov je Združenje uporabnikov IBM S/3 organiziralo ekskurzijo v Milano v času od 23.—25. 11. 1978. Namen potovanja je bila predstavitev novega računalnika IBM S/38 in ogled tovarne IBM v Vimercate (Milano).

Tovarna IBM v Vimercate, ki predstavlja del IBM-Italija, je ena od trinajstih tovarn IBM v Evropi. Tukaj izdelujejo: miniračunalnike (S/3, S/32, S/34), srednje računalnike (S/370), razne enote računalniške opreme (printerji, ekрани), blagajne za trgovine, naprave za spremljanje časov in del v proizvodnji.

Tovarna, ki je zgled čistoče in organizacije proizvodnje, vse svoje poslovne in tehnološke probleme rešuje z računalniki. Zato imajo instalirane računalnike, ki imajo kapaciteto 3/4 vseh slovenskih kapacitet. To nam dobro nakazuje zahtevnost dela ter kvaliteto, s katero se bodo morali soočiti bodoči jugoslovanski proizvajalci računalniške opreme. Od skupno več kot 2000 zaposlenih je samo 1/4 fizičnih delavcev.

Proizvodnja računalnikov IBM po svetu temelji na proizvodni in raziskovalni

kooperaciji med posameznimi tovarnami in inštituti. V sami proizvodnji so naslednji oddelki: mehanični za izdelavo mehaničnih delov, testiranje materialov (el. vezij), sestava posameznih enot ter testiranje le-teh. Poseben poudarek dajejo skladišču materialov, saj jih imajo na zalogi preko 45.000. Voden je z računalnikom.

Računalnik, ki so nam ga predstavili (Sistem 38) je bil objavljen v Evropi pred mesecem dni, v Jugoslaviji pa še ne. Serijska proizvodnja zato še ne teče. Računalnik Sistem/38 bo nadomestil zaključeno serijo računalnikov S/3. Skonstruiran je bil popolnoma nov računalnik z izrednimi kapacitetami, enostavnim programiranjem in zmožnostjo neposrednega komuniciranja neposrednega uporabnika (skladiščnik, referent) z bazo podatkov (npr. zaloge, naročila). To je tipičen poslovni računalnik, ki ga je možno s terminali približati delovnemu mestu, bodisi lokalno ali na večje razdalje. Zaradi izredno velikih kapacitet spomina (za izvajanje programa — 15 milijonov do 1500 OK = 1,5 mio znakov), relativno velikega zun. spomina (od 128—320 mio znakov) iz izboljšane tehnike izvajanja programa je praktično možno takoj dobiti odgovor na naše vprašanje. Seveda morajo biti zato izdelani ustrezni programi.

Glede na zgornji opis (vprašanje je le velikost zunanjega spomina) je to računalnik, ki bi ga v Stolu potrebovali. S tem bi se povečala hitrost poslovanja (odpiranje šifer, stanje zalog, fakturiranje Interierov itd.), na minimum pa bi se zmanjšali stroški papirja. Po prvih podatkih bi jih v Jugoslaviji plasirali v letu 1980. Seveda pa to ni vprašanje časa in naše odločitve, marveč predvsem bodoče politike o razvoju računalništva in informatike pri nas.

Obisk je bil zelo koristen za razreševanje nalog, ki sem jih navedel zgoraj.

A. Urbanc

KADROVSKE SPREMEMBE ZA MESEC DECEMBER 1978

DELOVNO RAZMERJE SO SKLENILI:

V TOZD SEDEŽNO POHIŠTVO:

1. KARO Janez, NK delavec, PE-4

V TOZD PLOSKOVNO POHIŠTVO:

1. VIDOVIČ Anton, NK delavec

2. BRNOT Anton, NK delavec

V TOZD KOVINSKO IN TAPECIRANO POHIŠTVO:

1. MOŠNIK Jožef, KV zidar, PE-3

2. MALI Janez, PK avtoličar, PE-3

V TOZD PRODAJA:

1. BAVČAR Boris, gimnazijski maturant, izvozni oddelek

DELOVNO RAZMERJE SO PRENEHALI:

V TOZD KOVINSKO IN TAPECIRANO POHIŠTVO:

1. KLEMEN Frančišek, NK delavec, PE-3

V TOZD PRODAJA:

1. ERAZEM Miha, NK delavec, Interier Duplica

V DS SKUPNIH SLUŽB:

1. ŠRIBAR Daniela, NK delavka

KADROVSKI ODDELEK

»Prosim, daj mi jogurt. Imaš drobiž?«
»Sedaj pred petnajstim nimam drugega denarja kot sam drobiž. Po petnajstem bom pa zopet težko zmenjala!«

Varnost pred požari

Lesno industrijo uvrščamo med najbolj ogrožene gospodarske panoge glede na požarno nevarnost. Tako jo uvrščamo zaradi narave dela, tehnologije, načina obdelave lesa in zaradi uporabe raznih kemičnih surovin. Statistika nam prepričljivo dokazuje, da je v lesni industriji in mizarskih obratih prišlo že večkrat do katastrofalnih požarov in velikih materialnih škod, kar je negativno za celotno našo družbeno ureditev.

Tudi v naši delovni organizaciji je v zadnjih desetih letih prišlo do dveh velikih požarov, katera sta posredno in neposredno povzročila veliko materialno škodo. To nas opominja in nam obenem daje še večjo spodbudo za izvajanje in uveljavljanje maksimalne protipožarne preventive v delovni organizaciji.

Načelno se preventiva iz leta v leto izboljšuje, vendar pa obstajajo še vedno nekatere stvari, ki se ponavljajo. To je predvsem čistoča v strojnih delavnicah, posebno v zakotnih delih delavnic, prah po eshavstorskih ceveh in po svetlobnih telesih. Stalni in dolgotrajni problem je urejanje zunanje okolice obratov. Posebno je to problem okrog stare neserijske delavnice in okolice drobilca. Urejenost ciklonov ni najboljša predvsem za PE-8 in pri PE-4, kjer se vedno sproščajo velike količine žagovine in prahu po okolici, kar ogroža požarno varnost, še posebno v suhem vremenu, kvari pa tudi urejenost delovne organizacije.

Večkrat se pojavlja, da so založeni dostopi do gasilnih naprav, aparatov, hidrantov in ostale opreme. Prav tako so založeni zasilni izhodi, prehodi in transportne poti. To pomeni, da v primeru potrebne evakuacije ljudi ni mogoče hitro ukrepati, čeprav je to najpomembnejše. Morda se nekateri sodelavci sploh ne zavedajo, da postavljajo sami sebi past, kadar založijo zasilni izhod ali prehod. Gasilni aparati, ki so nameščeni po delovni organizaciji za gašenje začetnih požarov, niso tam zato, da se nekateri igrajo z njimi in jih brez potrebe aktivirajo ali poškodujejo. Vsako uporabo aparata pa je treba javiti dežurnemu gasilcu ali službi varstva pri delu, da se aparat takoj ponovno napolni. V nasprotnem primeru bo aparat za drugo uporabo neuporaben, kar pa je lahko usodno.

Velikokrat se dogaja, da nekateri brez potrebe trgajo plombe na omaricah zidnih hidrantov in tja postavljajo razne predmete.

Pri vsaki proizvodnji in obdelavi snovi nastajajo tudi odpadki, v lesni industriji pa je teh odpadkov še veliko več. Zato nastane problem odstranjevanja teh odpadkov ter rednega odvažanja od delovnih mest in uničevanja. Pri površinski obdelavi se uporablja tudi oljno lužilo. Papir in umazan iprem, prepojen z oljnim lužilom, sodelavci odlagajo v kontejner med druge odpadke, kar pa pogojuje nevarnost samovžiga... Za take odpadke bi morali imeti posebni kontejner.

Skladiščenje lahkovnetljivih tekočin je v Stolu že več let problem. Glede na vedno večjo potrošnjo nastajajo vedno večje zaloge, zato je skladišče postalo občutno premajhno. Razširitev same DO pa je tudi pripomogla k temu, da skladišče tudi lokacijsko ne ustreza predpisom. V priročnih skladiščih po PE so

prav tako prevelike zaloge, kajti predpisi dovoljujejo samo enodnevne zaloge vnetljivih tekočin.

Elektrika, ki je ena izmed glavnih povzročiteljev požarov, pa je v naši delovni organizaciji v veliki meri urejena in primerno vzdrževana. Seveda se manjše napake pojavljajo, kar pa se uredi.

Z vzdrževalci oz. remontnimi delavci imamo zelo dobro urejen sistem glede požarne varnosti pri raznih remontnih in vzdrževalnih delih. Za vsako uporabo odprtega ognja na mestih, ki zato niso prirejena, nas pismeno obvestijo in tudi v pisni obliki dobijo dovoljenje za pričetek del. Pri vseh delih pa je prisoten dežurni gasilec.

Eden izmed faktorjev za povzročitev požarov je še vedno človek, zaradi svoje nepazljivosti in malomarnosti. Ena takih stvari je kajenje na delovnem mestu. V naši delovni organizaciji so točno določena mesta, kjer se lahko kadil, to so garderobe, razen tistih ki jih uporabljajo delavci iz lakirnic, kadalnice, sanitarije in nekatere delavnice (kovinska, brusilnice, garaže, elektro-delavnica in obratne pisarne), na vseh ostalih mestih in dvoriščih pa kajenje ni dovoljeno, kar se lahko vidi na znakih »prepovedano kajenje«, ki jih je veliko po vsej delovni organizaciji.

Kljub temu pa se dogaja, da nekateri posamezniki kadijo tam, kjer je prepovedano. Posebno se je kajenje razpaslo na dvoriščih. Celo nekateri mojstri kadijo, čeprav bi morali prav oni dajati zgled podrejenim. V TOZD-4 se je celo dogajalo, da so posamezniki kadili kar v delavnici. Ti sodelavci imajo prav gotovo zelo slabe odnose do požarne preventive in naravnost izzivajo nesrečo. V bodoče bo treba

takšne prekrške najstrožje kaznovati. Pa četudi z izključitvijo iz DO.

Gasilska poklicna služba, ki je organizirana v delovni organizaciji za nadzor in kontrolo obratov, včasih tudi zašepa. Nekateri posamezniki ne opravljajo službe, kot bi jo morali. Disciplinska komisija bi morala takšne prekrške strožje kaznovati.

V lanskem letu je prišlo do štirih manjših požarov v DO. Materialne škode sicer niso povzročili, vendar pa je to velik opomin, da na nekaterih mestih še ne upoštevamo v zadostni meri požarno-varnostne preventive.

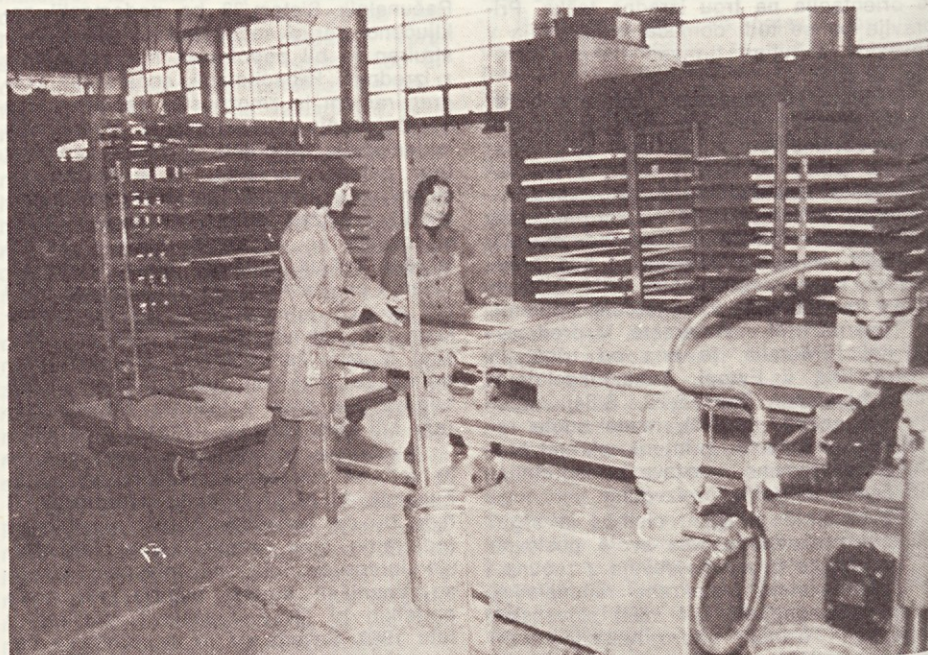
Ob zaključku moramo ponovno poudariti, da naj se v prihodnje odločnejše skrbi za protipožarno varnost v delovni organizaciji.

M. Šlebir

V DUPLIŠKEM BLOKU

»Tukaj torej stanuje Viktor Hribar?«
»Ne vem!«
»Saj vendar na vratih piše?«
»Lahko da piše, vendar ga ne poznam!«

Popolno zavarovanje pred požarom je posebno v oddelkih površinske obdelave lesa nujno. Že najmanjša iskrica lahko povzroči tolikšno škodo, da je s številkami ni mogoče opisati. Delavke, ki so v teh oddelkih največ zaposlene, bi bile že naslednji trenutek brez dela, veliko vprašanje pa je, kako bi bilo z njihovim zdravjem ali celo življenjem. Za tako hude posledice pa je potrebna le drobna iskrica. Ali je včasih ne podcenjujemo?

Učenje mizarskega poklica

V tretjem nadstropju stavbe, ki je povezana s strojno mizarno, se nahaja delavnica učencev mizarske stroke. Tu si pridobiva praktično znanje 16 učencev, 9 učencev trenutno obiskuje poklicno lesno šolo v Škofji Loki.

Ob koncu januarja se vrnejo iz šole in pridejo v delavnico. Tisti učenci, ki so bili od začetka lanskega šolskega leta do sedaj v delavnici, pa gredo v šolo 5. februarja. V šoli bodo do konca junija 1979. Trenutno so v tretjem letniku trije učenci, v drugem pet in v prvem letniku osem učencev. Skoraj vedno se zgodi, da vsi, v prvi letnik vpisani učenci, ne končajo učenja zaradi neprizadevnosti v poklicni šoli. Vzroki, da ne dokončajo poklicnega šolanja tisti učenci, ki so sicer uspešno končali 8. razred osnovne šole, ni v umski nezmožnosti, temveč v nepravilni usmerjenosti. Tudi vpliv okolice velikokrat negativno vpliva nanje.

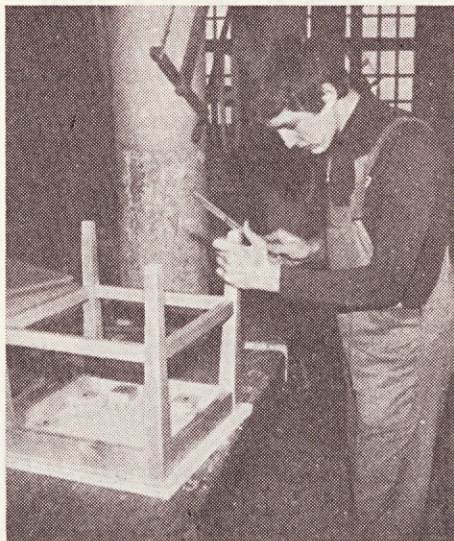

V letošnjem letu bomo imeli 10—12 prostih učnih mest za učenje poklica pohištvenega mizarja. Prijavijo se lahko učenci, ki so uspešno končali 8. razred osnovne šole, ki so zdravi in da imajo veselje do mizarskega poklica.

Vsako leto se piše manj učencev v uk, kot bi jih potrebovali. Vzrok je v nepravilnem vrednotenju mizarskega poklica in precejevanju administrativnih služb.

POTEK UČENJA

Ko pride učenec prvič v tovarno, v njemu popolnoma novo okolje, ga je potrebno poučiti o vsem, kar je zanj novo že na zunaj. Nato se prične praktični pouk v delavnici po programu za prvi letnik. V tem času učenci vodijo izdelovanje konstrukcijskih vezi z mizarskimi ročnimi orodji. Vse delajo ročno in si tako pridobivajo ročne spretnosti. Ob delu jih poučujemo o ročnem orodju, njegovi pravilni uporabi in vzdrževanju. Sproti jih seznanjamo z vrstami lesa in drugimi lesnimi tvorivi ter lepili. Učenci vseh letnikov pišejo delavniške dnevniške doma, na posebej za to natisnjene obrazce.

Ko predelamo vaje po programu, učenci pričnejo izdelovati težje mizarske izdelke, kot je omarica za rdeči križ, pručke in klasični kuhinjski stolček. Za lažje razumevanje si učenci narišejo ob pomoči inštruktorja načrt izdelkov v merilu 1:1, iz katerega so lažje doumljive mere, konstrukcija in oblika.

V drugem letniku učenci spoznavajo osnovne mizarske stroje in že začenejo delati na strojih. V začetku to delo zahteva posebno pazljivost. Sledi opis stroja, način pogona, namestitvev rezil, velik poudarek pa je namenjen varnostnim ukrepom. Prvi delovni gibi na stroju so v začetku precej plahi, ko pa se učenci znebijo strahu, radi delajo na strojih. Tedaj že tudi lahko primerjajo, kakšna je razlika med ročnim in strojnim delom.

V drugem letniku učenci delajo lažje mizarske stole iz Stolovega programa. Za vsak izdelek si priskrbimo načrt v merilu 1:1. Nato si pripravimo tehnično dokumentacijo in prirezovalno listo. Po prirezovalni listi si pripravimo polizdelke za izdelek, ki naj ga učenec naredi. Učenec dela vse operacije od deske do končnega izdelka, tudi šablone, če se pri izdelku potrebujejo.

V tretjem letniku učenci že delajo zahtevnejše izdelke iz Stolovega programa.

Zahtevnejše fotelje in ploskovno pohištvo. Vajenec pripravi furnir in poraska ploskev iverke pred furniranjem. Nato sledi lepiljenje furnirja na etažni stiskalnici.

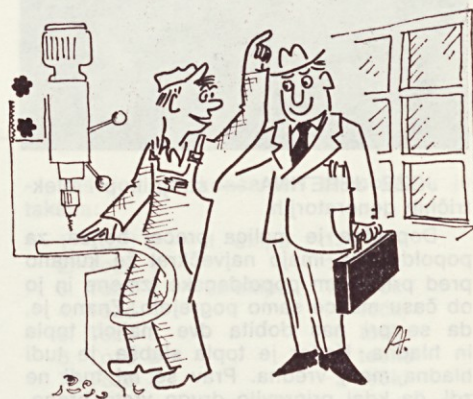
Sledi poučevanje o formatnem obrezovanju in robnemu lepiljenju. Sledi brušenje ploskev in robov na brusilnih strojih, luženje, brušenje po luženju, nato lakiranje in brušenje med prvim in drugim nanosom laka.

Pri poučevanju dokončne površinske obdelave imamo vedno težave, ker ni skoraj nikoli prosta brizgalna kabina. Če pa že je, pa vajencem neradi dovolijo, da bi v miru brizgali z lakom, raje jih v tistem oddelku porabijo za pomočnike. Po končanem triletnem šolanju učenci delajo praktične izpite v poklicni lesni šoli v Škofji Loki in si pridobijo poklic pohištveni mizar. S tem je učenec pridobil osnovo v svojem poklicu, izpopolnjevati pa se mora tudi potem, ker tudi razvoj v lesni stroki teče nezadržno svoj pot.

Izkušnje so pokazale, da so nekvalificirani delavci, ki so si pridobili kvalifikacijo v naših delavnicah, manj podvrženi fluktuaciji, kot ostali. Zato si moramo prizadevati, da novih mizarjev v bodoče čimveč pridobimo.

Mizarski poklic je lep in v našem okolju še posebno zanimiv. Povejmo to našim mladim fantom in dekletom, da se bodo lažje, pravočasno in pravilno odločali.

M. Vukmir

»Katera komisija ima pa v vaši tovarni v zadnjem času največ sej?«
»Disciplinska!«

»Koliko cigaret pokadite na dan?«
»Skoraj po tri škatlice.«
»Koliko pa popijete?«
»Kolikor mi ,paše'!«
»Tako ne bo šlo dolgo, zapomnite si!«
»To mi žena pripoveduje že petnajst let, pa je še nisem ubogal.«

Sto ljudi — sto okusov

Že pred nekaj meseci smo se dogovorili na uredniškem odboru, da bi vprašali nekaj naših sodelavcev — vseh pač ne moremo, kako so zadovoljni s tovarniško malico. Prosili smo jih, da nam to povedo brez pridržka, saj je le iskren odgovor zanimiv.

V naslednji številki Glasila nam bo vodja tozda 8 — Restavracije, tov. Zinka Kohek odgovorila na vprašanja o pripravljanju obrokov hrane, ki zanimajo širok krog bralcev. Povedala nam bo, s kakšnimi problemi se srečuje njihov delovni kolektiv, ki v tako majhnih prostorih pripravi vsak dan toplo malico za toliko ljudi.

Za sedaj pa prisluhnimo, kako komentirajo tovarniško malico naši sodelavci:

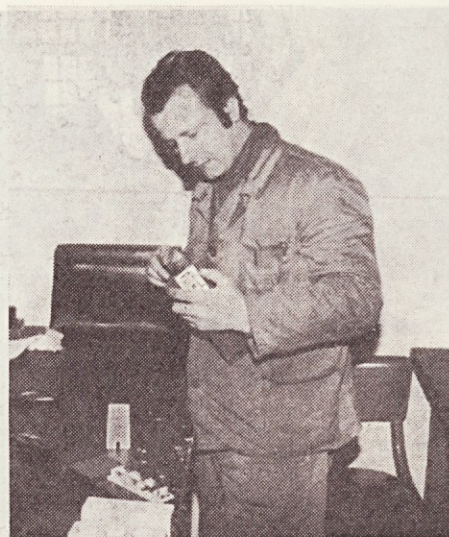

JOŽE JERETINA — strojnik pri električnih generatorjih.

Dopoldne je malica precej boljša, za popoldne pa imajo največkrat že kuhano pred pričetkom popoldanske izmene in jo ob času malice samo pogrejejo. Znano je, da se pri nas dobijo dve malici, topla in hladna. Kadar je topla slabša, je tudi hladna manj vredna. Prav se mi tudi ne zdi, da kdaj pripravijo drugo vrsto hrane, kot je prej objavljeno na jedilniku. Drugače pa na kvaliteto nimam pripomb. Vendar za nas, ki delamo ponoči, še ni vse urejeno. Tedaj moramo vzeti hladno malico, kar je v zimskem času posebno nerodno. Zato raje prinesemo kaj od doma. Ostanemo pa nam bloki za malico in te moramo potem zamenjati za hrano samo v restavraciji. Vendar je bila salama, ki sem jo zadnjič na tak način dobil, precej slaba. Zato sedaj vzamemo le šink.

ZDRAVKO HRIBOVŠEK — električar v remontni delavnici.

Ni mi najbolj všeč. Kak dan je sicer malica boljša, vendar je tedaj dobiš premalo. Repe in kranjskih klobas imamo pa kmalu dosti. Želim, da bi bila hrana bolj raznolika. Enolončnice iz konzerv, iz katerih se tudi pripravljata naša hrana, res niso v redu. Še posebno ne za tiste ljudi, ki imajo težave s prebavo. Razumeti tudi ne morem, da je kdaj za hladno malico le pašteta, košček masla, kruh in kos sadja, pa naj bo to vredno 1.800 starih dinarjev. Pa še nekaj moram pri-

pomniti: Če pride v restavracijo jest nekdo, ki je v halji ali na kak drug videz boljši človek, tedaj dobi nož in vilice, za druge v delovni obleki pa je samo žlica. V segedinu naj bo boljše meso, ne pa »špoh«. Malica, ki je dopoldne kuhana je boljša, druga je že manj okusna.

FRANC KEMPERLE — šofer dostavnega kombija v INTERIERU.

Zadnje čase je malica dobra. Nimam pripomb. Hrana je tudi zelo v redu in okusno pripravljena. Še posebno všeč mi je, ker kak dan že lahko malicam ob osmih zjutraj, ker grem potem na pot in me včasih cel dan ni domov. Tudi okoli

poldneva je v naši restavraciji malico možno dobiti. Želel bi morda le, da bi bil na jedilniku večkrat srbski pasulj in ričet, ki sta v naši kuhinji posebno dobro pripravljena. Delavkam v kuhinji želim, da bi bilo tako tudi v naprej.

REZKA RAK — skladiščna delavka v skladišču repromateriala.

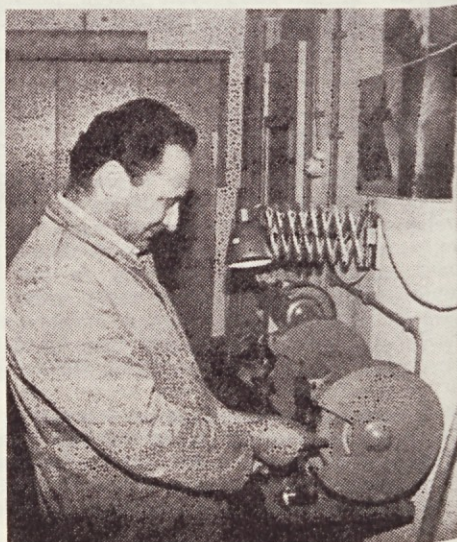
Ni mi najbolj všeč. Nekaj časa sem sicer kar jedla, sedaj pa ne več tolikokrat. Hrana je pripravljena preveč mokašto in premastna je. Fižol v solati je že

večkrat kar plaval v olju. Kako boš to jedel. Pa tudi krompir in fižol sta bila večkrat na pol kuhana. Ne vem ali kuharica nič ne pogleda, če je tisto kar je stresla v lonec, mehko. Če je taka malica, vzamem le žemljo in jogurt in to pojem. Moti me tudi, ker malice včasih zmanjka. To se zgodi posebno takrat, če so ribe ali piščanec. Posebno všeč pa mi je pri nas postrežba, ki jo je treba pohvaliti. Vse je čisto in tako servirano, da je človeku všeč.

IVAN VIDMAR — brusač orodja v strojnem oddelku.

Nič slabega ne morem reči. Le jetrca niso dobra, če so postana. Hrana tudi ni premastna. Jem samo toplo malico. Hrane je dovolj in mislim, da ni nihče lačen. Prekajenega mesa pa ne smem jesti. Jedilnik je tudi dovolj raznolik. Lahko smo kar zadovoljni, da je tako. Posebno zadnje čase je dobro. To vem, da malice s seboj na delo ne bi rad nosil. Tako je moje mnenje. Kdor gleda realno je zadovoljen. Vem pa, da se vsem ne da ustreči.

FRANCKA ORAŽEM — delavka v odpremnm skladišču

Zadnje čase je hrana boljša. Je raznolika in okusna. Eni pravijo, da je je premalo, vendar sama nisem nikoli lačna. Kako je bilo pred leti. Že kar brez jedilnika smo vedeli, kaj bomo jedli. Tako malo vrst malic so kuhali. Vedno jem toplo malico. Jest hodim raje v restavracijo, ker imam tam boljši tek. Saj veste kako je v mizarni. Zraven so garderobe in sanitarije in tam res ne moreš s tekom pojedsti.

Nekateri bodo še vedno godrnjali. Le porcije bi morale biti bolj enako razdeljene. Ne da dobi eden tako ribo, da mu gleda čez krožnik, drugi pa precej manjšo.

Po gneči se vedno vidi, kakšna je tisti dan malica. Če je dobra pride toliko ljudi naenkrat, da moramo stati pri vratih in počakati, da prvi pojedjo.

SLAVKA PETERLIN — delavka pri končnem čiščenju pohištva

Z malico je vse v redu. Jaz vedno vse pojem, pa naj bo kuhano to ali ono. Še posebno sem vesela tovarniške malice zato, ker zjutraj doma nič ne jem. Izbirnim seveda nikoli ne bo všeč, vendar bo lahko marsikdo potrdil, da ni bilo še nikoli tako, kot je sedaj. Jem vedno toplo malico, ki je v zimskem času še posebno dobrodošla. Želim, da bi bilo vedno tako dobro.

STANKO STELE — pomočnik skladiščnika v glavnem skladišču repromateriala

Malica je v redu. Je dovolj pestra. Mislim, da tisti, ki nimajo problemov s prebavo, nimajo kaj pripomniti. Res je sicer to, da je naša malica za uslužbenko, ki le sedi za pisalno mizo in opravlja umsko delo, premočna, za tistega pa, ki ves dan premetava sveže bukove plohe v sortirnici, pa prelahka. Vendar se bo v prihodnosti gotovo tudi to uredilo. Morda bi še kdo želel, da bi bila v zimskem času topla malica sestavljena iz samih toplih delov. Npr.: Krompirjeva solata s koščkom mesa je bolj malo topla. V letnem času pa bi večkrat želel obratno, ko je že tako vroče.

Moti nas, ker v restavraciji na krožnikih večkrat zmanjka kruha, pa ga dekleta, ki so tam zaposlena, prepozno prinesejo. Tedaj marsikdo na kruh ne čaka in pusti tudi tisto, kar je na krožniku.

JANEZ ZORMAN — mizar v vzorčnem oddelku

Z našo malico sem zadovoljen. Hrane je veliko vrst in zelo okusna je. Starejši delavci se bodo še spomnili, kako je bilo včasih. Prepričan sem, da bo potem, ko bo dograjena nova samopostrežna restavracija, še boljše. Vedno jem toplo malico in to je tisto, ki delovnemu človeku nekaj koristi.

Serviranje se mi pa zdi preveč komplirano. Saj nismo v hotelu. Vsak ima pred seboj natančno položen jedilni pribor. Ali ni to nepotrebno delo. Žlice ali vilice naj bi dali skupaj na mizo, pa naj bi vsak vzel svoje, saj se vendar med seboj poznamo.

C. Sivec

MALI NOGOMET MED TOZDI

Misel o trimski ligi v malem nogometu med našimi tozdi je že dokaj stara, že nekaj let smo govorili in premišljevali o tem, kako bi čimveč ljudi zajeli v rekreativno obliko tekmovanja. Nogomet se je ponujal kar sam od sebe in v juniju preteklega leta smo prešli od besed k dejanjem. Za tekmovanje so se prijaviili vsi tozdi (razen Restavracije) in vsi so bolj ali manj redno prihajali na tekme. Za posamezne dvoboje so se ekipe dogovarjale nekaj dni pred tekmami in morda bi bilo dobro razmisliti, da bi v letošnjem letu sestavili koledar, ki bi veljal vso sezono.

Prva ekipa tozda 2 je v tem tekmovanju premočno zmagala, vendar to niti ni najbolj pomembno, saj namen lige ni toliko v doseganju dobrih rezultatov, kot v sami udeležbi in nemalo je tozdov, kjer so z veliko težavo sestavili sedemčlansko ekipo (npr. tozd 4 in tozd 9), kjer so igrali vsi, ki so znali teči. Predčasno je tekmovanje zapustilo moštvo DSSS, ki so tekmovanje vzeli sila neresno, prav tako pa tudi moštvo tozda 5 ni redno prihajalo na tekme.

Organizacija lige je bila dobra, posebej če pomislimo, da je vse delo opravljal peščica ljudi. Zahvaliti se moramo tudi športnemu društvu Virtus, ki nam je v jesenskemu delu tekmovanja odstopilo novo igrišče ob Bistrici, prav tako pa smo lahko uporabljali njihove garderobe in sanitarne prostore.

Lestvica po končanem tekmovanju je takšna:

1. Tozd 2 — 1. ekipa	13 točk
2. Tozd 1	11 točk
3. Tozd 2 — 2. ekipa	10 točk
4. Tozd 4	9 točk
5. Tozd 9	6 točk
6. Tozd 5	3 točke
7. Tozd 3	2 točki

DSSS je odstopila od tekmovanja. Najboljši strelec je bil Slavoljub Momčilović s 14 goli, za njim pa je Srečo Roglič z 8 goli.

Jože Okorn

KO GLEDAMO DRUGEGA

»...da vam povem, kakšen je bil. Najprej se je nažrl, potem pa tako napil, da ni bil več podoben človeku. Komaj je še sedel na stolu. Da ga ni sram!«

Prvo srečanje računovodskih delavcev

Ob praznovanju jubilejev tovariša Tita, ZK in ob dvajsetletnici Zveze računovodskih in finančnih delavcev Jugoslavije je konferenca te organizacije dne 26. 12. 1977 proglasila 1. februar za svoj praznik tj. dan računovodskih in finančnih delavcev Jugoslavije.

Zakaj ravno 1. februar?

Zato, ker je predsedstvo AVNOJ 1. februarja 1945 sprejelo sklep o uvedbi enotnega računovodstva na celotnem področju tedanje Demokratične federativne Jugoslavije.

Od leta 1945 do danes je naša družba vsestransko močno napredovala. Ta napredek vsak dan ocenjujemo skozi razvoj gospodarstva in družbenih služb ter višanja življenjskega standarda.

K temu razvoju so odločilen delež prispevali s požrtvovalnim delom delavci v računovodstvih na vseh nivojih. Dolga leta po vojni so bili obrnjeni k izpolnjevanju zahtev oblastvenih organov, kot nekak nadzor države v tedanjih podjetjih. Z razvojem samoupravne družbe se je menjala tudi vloga delavcev v računovodstvih. Danes, ob uveljavljanju zakona o združenem delu, je naloga računovod-

skih in finančnih delavcev, da nudijo samoupravnim organom pravočasno in točne podatke za njihove poslovne odločitve. Pri tem pa se ti delavci srečujejo in borijo z velikimi problemi. Ti problemi niso nastali danes, temveč so posledica poteka razvoja. Poglavitni problem je v statusu (ne formalno-pravnem, temveč gledano življenjsko) računovodskih in finančnih delavcev. Mnogi menijo, da delo v računovodstvih in financah ni strokovno zahtevno, temveč samo drobnjarsko in natančno, da je to samo prepisovanje števil. Zato napačno prepričanje, da se na delo tega področja vsakdo dovolj spozna.

Vendar ni tako.

Danes se Jugoslavija vključuje v mednarodno delitev dela. Srečuje se s poslovnimi partnerji z zahodnega in vzhodnega gospodarskega sistema. Jugoslavija se s svojim gospodarskim in družbenim sistemom ne more primerjati niti z enim, niti z drugim. Povsem po svoje mora obvladovati vse, saj se ne vključuje samo na osnovi kupoprodajnih odnosov ali medsebojnega kreditiranja, temveč v čedalje večjem obsegu v medsebojnem

vlaganju v investicije in delitev rezultatov poslovanja.

Enako se delovne organizacije povezujejo znotraj Jugoslavije in razvijajo dohodkovne odnose znotraj delovnih organizacij SOZD in zunaj teh sociacij.

Vse to morajo računovodski in finančni delavci dobro obvladati, sicer ne morejo izpolnjevati svoje osnovne funkcije, to je, nuditi ustrezne informacije za poslovne odločitve.

Zato se ta stroka mora in tudi se razvija v znanost. Res pa je tudi, da šole niti na srednji, še manj pa na višji in visoki stopnji ne nudijo dovolj znanja s tega področja. To ugotovljajo tudi udeleženci na II. konferenci Zveze računovodskih in finančnih delavcev Jugoslavije. Zato bo morala ta organizacija kar najtesneje sodelovati pri sestavi učnih programov.

Ker računovodske in finančne delavce bremenijo mnoge delovne naloge (med drugim 1. februar vpade v čas izdelave zaključnih računov), svojega praznika ne bomo proslavljali na veselicah, temveč v delovnem vzdušju. Morda se bomo posvetili zgodovinskemu razvoju svoje vede z obiskom razstave v Ljubljani, ki bo ta razvoj tudi dokumentirala in analizirala.

Ta prikaz naj bi vsaj delno prispeval k večjemu razumevanju zahtevnosti in požrtvovalnega dela v tej stroki.

A. Kržan

Več kulture mladim

V mladinski organizaciji smo v zadnjem času na različnih ravneh govorili in sklepali, kakšna naj bo naša kulturna akcija, a organizirano delovanje potem ni seglo tako globoko, kot smo to storili na ostalih področjih.

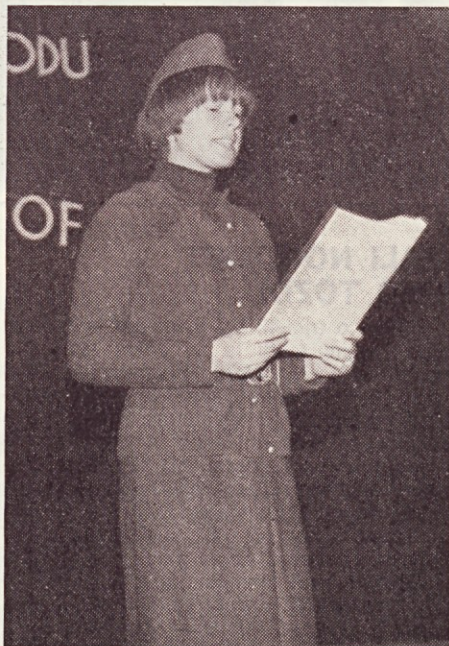
Še vse premalo se zavedamo, da je kulturna raven dejavnik, ki nam najbolje pokaže razvitost družbe kot celote. Vse preveč govorimo o telesni, oprijemljivi substanci, in vse premalo o duševni.

Dejstvo je, da kulture ne ustvarja posameznik. Kultura je odraz družbe. Poglejmo resnici v oči. Za kulturne probleme ne najdemo pravega poslušca, saj o kulturi govorimo le takrat, ko jo rabimo, Nato nanjo pozabimo in si življenje spet podredimo produkciji materialnega blaga in storitev.

Resnični problemi ostajajo torej v senci. Vendar bo potrebno izdelati kulturne programe, opredeliti v njih vprašanje socialne politike in graditi ter dobavljati kulturne vrednote. Toda za reševanje teh problemov se moramo po svojih močeh in ob razumevanju družbe angažirati in kadrovsko krepiti.

Kulturne dobrine bo lahko sprejemal le človek, ki ima dovolj razvite čute. V zvezi s tem moramo opozoriti na velik pomen družine, krajevnega okolja, celotnega sistema vzgoje in izobraževanja, radija, televizije, mladinske literature. In tudi tistih organizacij in društev, ki združujejo mladino, ali pa še posebej skrbijo za njen vsestranski socialistični razvoj. Ti dejavniki delujejo dandanes še premalo usklajeno.

Marsikdo se še premalo zaveda svoje kulturne odgovornosti. Lahko bi celo rekli, da vprašanje kulturne rasti mladih ni niti v planskem, programskem in sistem-

Camlekova Helena iz Duplice smo posneli ob koncu lanskega leta na proslavi ob 29. novembru. Z vrstniki je nastopila v »Partizanskem mitingu«.

skem smislu dovolj obdelano. Zato lahko trdimo, da večina otrok že v zgodnji mladosti ni deležna vseh tistih pozornosti, ki so bistvenega pomena za njegovo kulturo, niti za estetsko oblikovanje.

V našem krajevnem okolju obstaja še ena pomanjkljivost. To je siromašen in skoraj prazen prostor. Napako delamo v tem ker čakamo na kader in sredstva. Obojega nikoli ne bo dovolj. Z načrtovanim kadrovanjem in vključevanjem vseh občanov pa bi se marsikaj tudi pri nas popravilo.

Prav v ta namen se je mladinska organizacija odločila, da organizira več predavanj, in sicer na teme, ki so trenutno aktualne. Organizirale se bodo »okrogle mize« za namenom odkritega in resnega pogovora o življenju mladih, o njihovih problemih. Tako v KS, šolah in delovnih organizacijah.

Poiskusili bomo:

— iskati pomanjkljivosti in napake družbene kulture

— obravnavati vzgojo v amaterskem kulturnem delovanju in jo pospešiti.

Pri reševanju teh problemov naj bi bili prisotni mladi ljudje, ki naj bi s svojim poletom pritegnili še vse družbene in politične dejavnike.

KAJ SMO MLADI SPREGOVORILI O KULTURI NA SVOJEM KONGRESU?

Poudarili smo, da se zavzemamo za tako kulturno politiko, ki bo vse manj v domeni kulturnih domov in ustanov. Mladina mora biti tista, ki bo ta vozec poskušala razvozljati. Več časa bomo morali posvetiti mlademu človeku in si prizadevati, da bo vsak mladinec našel svoje mesto v kulturnem delu. Še vedno nam primanjkuje mentorjev in animatorjev kulturne dejavnosti.

Mladino moramo spodbuditi k branju knjig. Vplivati moramo tudi na založniško politiko. Ugotovili smo, da premalo sodelujemo z ostalimi republikami na področju informiranja in založništva.

Nekaj več smo spregovorili tudi o šundu in kiču. To ne pomeni, da se borimo proti vsaki vrsti množične kulture, kot je zabavna glasba, množična literatura, stripi, temveč za kvaliteto teh zvrsti.

Kultura je še vedno dejavnost, ki je vse preveč podvržena zakonom dobička, premalo pa samoupravnemu vplivu mladine in vseh delovnih ljudi.

H. Camlek

Zgrajeno je novo strelišče

Sredi lanskega leta smo se zbrali strelci in člani narodne zaščite ter se dogovorili, da si ogledamo kletne prostore Kulturnega doma. Ogledali smo si opuščeno kotlovnico za ogrevanje kinodvorane ter se dogovorili, da bi bil to primeren prostor za izgradnjo strelišča. Naslovili smo več prošenj na posamezne odgovorne v podjetju in se osebno pogovarjali z njimi, da bi dobili moralno podporo naši zamisli, seveda pa je bilo poglavitno dobiti denar za realizacijo naših želja.

Člani strelske družine smo se obvezali, da bomo očistili prostor navlake, ki se je v več letih nabrala ali bila nanošena, ko se kotlovnica ni uporabljala. Gradbena skupina iz Stola je porušila steno, ki je ločila prostor med kotlovnico in bivšimi skladiščnimi prostori računskega centra. Zgradili smo novo steno, ki je omejila dimenzije novega strelišča, nato zabetonirali betonsko ploščo, ometali stene in jih opleskali. Po končnih gradbenih delih so elektroinstalaterji napeljali elektroinstalacije in namestili svetila.

Pri strelski zvezi Slovenije smo nabavili avtomatske nosilce tarč, ki strelcu približajo tarčo, tako da lahko pogleda, kam je padel zadetek. Da strelcem ni potreb-

no za vsak strel voziti tarčo iz enega konca na drugega, smo nabavili tudi strelske daljnogleda.

Celotna investicija je veljala 20 starih milijonov, če ne upoštevamo vložnega prostovoljnega dela, ki so ga strelci opravili.

Sredstva so prispevali posamezni tozdi, zato se jim ob tej priliki iskreno zahvaljujemo in obljublamo, da bomo strelišče vzdrževali in se trudili, da bo služilo vsem članom delovnega kolektiva. Naša velika želja je, da se kar največ članov kolektiva vključi v delo strelske družine ter si na ta način pridobi pravico sodelovati na vseh tekmovanjih in tako sodeluje pri odločitvah za napredek strelskega športa na Duplici. V soboto, 16. 12. 1978, smo imeli uradno otvoritev strelišča. Ob tej priliki smo povabili vse strelske družine iz Kamnika in predsednika strelske zveze Slovenije, ki se je prijazno odzval našemu vabilu. Imel je krajši nagovor, v katerem je poudaril pomen tega izredno lepega objekta, ne samo za Kamnik, ampak za širšo okolico, saj na njem lahko nastopi več strelcev istočasno, kar seveda drugod ni možno zaradi občutno manjših strelišč. Ob tej priložnosti je izrekel priznanje strelski družini in delovnemu kolektivu

Stola, ki je finančno podprl izgradnjo strelišča. Izkoristil je priložnost ter izročil zlato plaketo strelske zveze Slovenije dolgoletnemu članu strelske družine Stol tov. Francu Kerecu, ki je z dolgoletnim požrtvovalnim in ustvarjalnim delom prispeval k razvoju strelstva na Duplici in Kamniku. S svojo skromnostjo in nesebičnim delom ima veliko zaslug, da smo strelišče zgradili in da smo v lanskem decembru po več letih mrtvila imeli občni zbor, na katerem smo si zastavili načrte za bodoče delo.

Na dan otvoritve smo organizirali tudi prvo strelsko tekmovanje na novem strelišču. Udeležilo se ga je pet strelskih družin. Zmagala je strelska družina Podjetja Kamnik, ki je imela najbolj izkušeno ekipo. Vsi strelci so se pohvalno izrazili o funkcionalnosti strelišča ter organizaciji prireditve. To je zelo spodbudno za nadaljnje delo naše strelske družine.

Ob tej priliki vas želimo obvestiti, da so treningi na novem strelišču v kletnih prostorih Kulturnega doma v torek, sredo in četrtek od 16. do 18. ure. Na strelišču vas bodo sprejeli in pokazali kako se strelja trenerji tov. Franc Kerec, Franc Rihtar in Marjan Bajde. Vsi, ki želite postati člani strelske družine, se lahko vpišete v dneh, ko so treningi. Tam boste izvedeli vse podrobnosti, ki vas zanimajo.

P. Bertoncelj

Komunalno urejanje naših domov na Krku

Počitniško naselje na otoku Krku v Njivicah se je močno povečalo v zadnjih nekaj letih. S takim tempom povečanja počitniških kapacitet so nastale potrebe po celotni komunalni ureditvi v Njivicah, predvsem pa ureditev kanalizacije.

Občinska skupščina Krk je sprejela odlok o obveznem sofinanciranju vseh, ki imajo počitniške hiše ali domove v Njivicah. Naša DO ima počitniške domove v Njivicah s kapaciteto 59 ležišč. Za namen komunalne ureditve bo morala prispevati 136.200,00 din. Ta sredstva se bo plačalo iz sklada skupne porabe za investicijsko vzdrževanje, in sicer po ključu zaposlenih po posameznih tozdih.

V letu 1972 je naše podjetje po sklepu takratnih samoupravnih organih kupilo na Njivicah od gradbenega Kombinata Zagorje Varaždin dve večji hiši, imenovani Lolite in pet vikend hišic v znesku 196 starih milijonov. Ta naložba financiranih sredstev, ki je danes vredna 415 mil. dinarjev, je bila zelo koristno naložena, saj je velika pridobitev za vse nas, ki radi letujemo na Njivicah. S komunalno ureditvijo, kot so: ceste, odtoki, kanalizacija in drugo na Njivicah in s postavitvijo mostu na otok Krk bo tu postalo letovanje še bolj zanimivo.

M. Štebe

NOVE CENE KOČ NA VELIKI PLANINI

Komisija za letovanje DO Stol je na svoji tretji redni seji dne 16. 1. 1979 obravnavala koriščenje koč na Veliki planini in sprejela sklep: Od 5. februarja 1979 dalje velajo naslednje cene:

	na dan
Za kočo ZLATO JABOLKO	50 din
za kočo ZLATICA	50 din
ležišče za člana DO in ožje svojce	10 din
ležišče za upok. DO in ožje svojce	10 din
ležišče za otroke od 7—15 leta	5 din
ležišče za otroke do 7 leta	nič
ležišče za tuje osebe	20 din
ležišče za tuje otroke od 7—15 l.	10 din
ležišče za tuje otroke do 7 leta	5 din

Za ožje svojce se šteje zakonec zaposlenega v DO Stol ter njihovi otroci, če niso zaposleni, starši, če živijo v skupnem gospodinjstvu in niso v delovnem razmerju. Vse ostale koristnike koč upoštevamo kot tuje osebe.

Tujim osebam koč ne bomo dajali, lahko pa koristijo usluge z našimi delavci.

Komisija za letovanje

LJUBITELJEM SMUČANJA

Smučarska sekcija sindikalne konference Stol organizira tekmovanje v veleslalomu za pokal DO — Stol v petek, dne 9. 2. 1979 na Veliki planini, s pričetkom ob 13. uri.

Pravico nastopa ima vsak član kolektiva. Prijave bodo zbirali posamezni referenti za šport in rekreacijo po tozdih. Vsak, ki bi nastopil na tem tekmovanju, naj sam predhodno uredi glede zamujenega delovnega časa

Nastopajoči bodo prejeli brezplačno karto za prevoz na žičnici in vlečnici.

Vsa navodila boste dobili ob vpisu za tekmovanje.

Prosimo vse ljubitelje smučanja, da

v velikem številu sodelujete na tem vsakoletnem tradicionalnem veleslalomu.

Obveščamo vse člane sindikata, da si lahko nabavite celodnevne karte za žičnico in vse vlečnice na Veliki planini z 20% popustom.

Cena celodnevne karte je 72 din.

Cena celodnevne karte za otroke od 4—14 leta je 56 din. Veljavnost karte je za zimsko sezono ne glede na kateri dan v tednu. Dobite jih lahko pri tov. Rezi Vidmar v oddelku za kalkulacije.

Komisija za šport in rekreacijo

NAGRADE ZA KRIŽANKO

Letos smo prejeli precej manj rešitev za novoletno križanko, kot prejšnje leto. Le 28. Težko je reči, kaj je temu krivo.

Ali težja križanka ali manjše zanimanje ljudi za reševanje.

Komisija v sestavi Franc Sikošek, Peter Bertoncelj, Janez Pogačar in Ciril Siviec je opravila žrebanje pravih rešitev. Žreb je bil naklonjen naslednjim našim delavcem:

1. MARICA ŠTEBE — SLUŽBA VARSTVA PRI DELU

2. TATJANA KORITNIK — SOCIALNA DELAVKA

3. MIMI ZEILHOFER — KALKULACIJE

4. BRANKO VIRIJANT — STOLARNA

5. TOMAŽ DOBAJ — UPOKOJENEC IZ CELJA

Nagrajenci lahko dvignejo nagrade 15. februarja pri blagajni podjetja.

UREDNIŠTVO

Telovadnica in otroški vrtec

Na pobudo občanov in družbenopolitičnih organizacij pri SZDL Duplica—Bakovnik je bil dne 10. 1. 1979 v Kulturnem domu na Duplici razširjen sestanek izvršnega odbora SZDL krajevne skupnosti Duplica—Bakovnik ter predstavnikov krajevne skupnosti Šmarca in Volčji Potok, z namenom, da proučimo možnost izgradnje telovadnice pri sedanji osnovni šoli na Duplici. Sestanka so se udeležili tudi predsednik Občine Kamnik Franc Svetelj, predsednik IS Občine Kamnik Tone Pengov, načelnik za gospodarstvo tov. Boncelj, predsednik izobraževalne skupnosti tov. Prašnikar ter referent za izobraževanje tov. Pečecnikova, direktor gradbenega podjetja Graditelj tov. Martinc ter ravnatelj osnovne šole na Duplici tov. Praper.

Na ta sestanek smo klicali tudi predstavnike sindikata DO, ki obstajajo v naši krajevni skupnosti. Razen Stolovega delegata ni na sestanek prišel nihče drug. Vendar je prisotnost predstavnikov krajevne skupnosti in občinske skupščine, ki so na sestanek prišli, dala delovnemu srečanju pomembnost.

Zaradi intenzivnega naraščanja števil članstva in stanovanjske izgradnje v krajevni skupnosti Duplica—Bakovnik je problem šolstva in otroškega varstva vedno večji. Sredstva za stanovanjsko izgradnjo so še nekako zberejo, spremljajoči objekti pa so vedno nekje na repu ali pa celo odpadejo. Dovolj je primerov, da so šolski objekti nekako zgrajeni, za telovadnico pa ni denarja. Za primer lahko navedemo šolski izobraževalni center v Kamniku. Seznanjeni s takšnimi izkušnjami smo se v krajevni skupnosti Duplica—Bakovnik dogovorili da te probleme rešujemo v bazi, to je tam, kjer se problemi pojavljajo. Rešujejo pa naj jih prizadeti prebivalci. Vse rešitve mimo občanov so se v praksi pokazale kot nesprejemljive.

V živahni razpravi je bila prikazana realna možnost, da bi v letošnjem letu zgradili prepotrebno šolsko telovadnico

ob učilnicah. V prejšnjem programu je bila samo predvidena izgradnja objekta B z zakloniščem.

Vsem je znano, da so otroci v dupliški šoli deležni pomanjkljive telesne vzgoje, ob slabem vremenu in zimskem času pa so zanj sploh prikrajšani. Kaj to pomeni za zdrav otroški razvoj, je jasno in problem sam kliče po komentanju.

Nova telovadnica naj bi služila poleg telesnega izobraževanja otrok tudi za rekreacijo vseh občanov.

Denarna sredstva za začetne učilnice so zagotovljena, za telovadnico pa naj bi investitor pridobil potreben kredit, za kar obstaja možnost.

Nakazani so bili tudi žgoči problemi otroškega in podaljšanega varstva v šoli. Znano nam je, da otroci končajo pouk dopoldan od 12. do 12.30, starši pa pridejo domov po 14. uri. Ta čas so otroci prepuščeni sami sebi.

V bližnji bodočnosti je v programu izgradnja otroškega vrtca, ki naj bi stal v Šmarci ali na Duplici. Na Duplici je lokacija predvidena ob sedanji blokovni izgradnji ob Blejčevi ulici. Krajevna skupnost Duplica in Šmarca se morata dogovoriti, kje so večje potrebe in v kateri krajevni skupnosti naj se z gradnjo prične. Problem bo potrebno čimprej rešiti.

Sedanji otroški vrtec na Duplici se nahaja v trisobnem stanovanju v enem izmed starejših blokov. Pogoji dela so v njem nemogoči. Otroci se v njem ne morejo niti igrati.

Te probleme moramo reševati vsi in vsak posameznik v krajevni skupnosti in v občini preko izvoljenih delegatov.

Aktivno moramo delovati v SZDL in drugih organizacijah na zborih občanov, ki so najmočnejši dejavnik v krajevni skupnosti. Odgovorni pa naj krajanom še bolj prikažemo probleme in skupno išče mo rešitve. Zato naj bodo zbori občanov bolj obiskani.

M. Vukmir

PISMO OD VOJAKA

Sem vojak in odločil sem se, da kot vaš nekdanji sodelavec napišem nekaj iz svojega vojaškega življenja v Glasilo, seveda, če bo izpolnilo pogoje za objavo. Najprej pa se zahvaljujem kolektivu za redno pošiljanje Stolovega časopisa, ki ga zelo rad preberem.

Že 12 mesecev je minilo, odkar sem zapustil podjetje ter odšel na sluzenje vojaškega roka v majhno kraško mesto Pivko. Kot vsakemu rekrutu so bili tudi meni prvi vojaški dnevi zelo težki. Toda s časom, posebno pa potem, ko se je začela »obuka«, ki je bila zelo zanimiva, so mi dnevi začeli kar hitro minevati. Po končani »obuki« sem dobil čin razvodnika ter odšel na seminar za inštruktorje telesne kulture in športa. Za to sem bil izbran zaradi tega, ker sem se že od prvega dne ukvarjal s športom. V plavanju sem dosegel dobre rezultate. Bil sem član garnizonske ekipe in sem na divizijskem tekmovanju zasedel peto mesto. To je bil za mene velik uspeh. Sedaj opravljam delo, ki je povezano s športom. Čas mi kar hitro mineva. Veliko tudi potujem, saj imamo tekmovanje po celi Sloveniji.

Takole nekako bi bilo videti moje vojaško življenje, ki ni slabo. Tudi naš vojaški pasulj je dober.

Boris Pohlin

PODARIANTA

V našem glasilu smo že nekajkrat objavili kak zanimiv utrinek iz tovarniškega življenja. Nekajkrat smo napisali kar preveč natančno. Prizadeti je dvignil val ogorčenja, kar je povsem razumljivo, saj mi drugi nekaj tednov niso dali miru.

Tokrat bomo opisali samo dogodek, kraj dogajanja pa pustimo pri miru.

Na pisalni mizi je že več dni ležalo pismo. Bilo je naslovljeno na mlado ženo, ki je bila trenutno v bolniški. Ljudje v pisarni so se razburjali, zakaj nekdo ne odnese pisma k njej domov. Vendar ga dekle, ki je stanovala zelo blizu naslovnice, ni hotela odnesti. Vedela je namreč, da pisma mladi ženi ne prihajajo zastoj v tovarno in ne na dom.

VIC Z BRADO

»Bila je taka poledica, da smo padali kot vžgalice. Ko si napravil en korak naprej, že si padel dva nazaj!«

»Kako pa ste potem prišli v tovarno?«
»Obrnili smo se proti domu!«

POGOST DIALOG

»Zakaj ti nič ne napišeš v naš časopis?«

»Kaj čem pisat!«

Izdaja v 2000 izvodih Industrija pohištva STOL Kamnik. Glasilo urejajo — glavni urednik Ciril SIVEC, odgovorni urednik Alojz ŠVIGELJ in člani uredniškega odbora: Anton JEGLIČ, Franc SIKOŠEK, Peter BERTONCELJ, Milan OBRADOVIČ, Janez POGAČAR in Marjeta ŠEK. Lektor: Ivan SIVEC. List izhaja vsak mesec in ga prejema sodelavci STOLA brezplačno. Natisnila TISKARNA LJUBLJANA v Ljubljani. Oproščeno prometnega davka po pristojnem sklepu 421-1/72.

Po Novem letu po stazem

Še nekaj dni po Novem letu je bilo povsod veselo. Delavci so si med sabo voščili obilo sreče in zdravja, kdor pa je bil bolj domiseln, je zraven dodal še nekaj specialnega.

»Brez poljubčka ti sploh ne voščim,« se je smehljajl Janez, ki je preskok v novo leto spretno uporabljal za to, da je dal čimveč vročih poljubov. Posebno je bil vesel okrog zabave in med zabavo, saj so imeli tokrat največjo temperaturo, potem pa so se vedno bolj ohlajevali.

Slišati je bilo za primere, da sta si dva voščila, da eden drugemu želita na skrivaj isto, pa sta se potem začela grdo držati oba, saj je bilo več kot jasno, da oba ne moreta dobiti istih novih del in nalog, na katere sta oba računala.

Skoraj vsi po vrsti pa so se — sicer vsak po svoje — razgovorili, kje so praznovali.

»Jaz sem bil na Veliki. Trideset litrov smo ga nesli s seboj, pa ga je bilo komaj za silvestrsko noč, potem pa smo hodili po prvo pomoč k Šimnovcu, tako dolgo pač, da so ženske naredile svoj tozd in ga začele na lastno roko same uničevati. Potem pa smo se vsi po vrsti zatekli po kratek predujem k starejši žlahti, ki na novoletna praznovanja ne da nič.«

»Moje praznovanje se je držalo kar cel teden skupaj,« se je pohvalil Cene. »Najprej zabava v našem oddelku, nato nadaljevanje v menzi, tretjo epizodo naše nadaljevanke pa smo si rahlo okajeni ogledali v okolišnjih gostilnah, do finala pa smo prišli šele drugega, ko smo si nazdravljali s sosedi. Tako smo ga krasili, da bi takoj predlagal ponovitev. Če me seveda ne bi zapustil finančni minister.«

»Tudi v naši stolpnici je bilo nadvse prijetno,« je povedal Miha. »Praznovali smo sicer vsak zase, toda povem vam, da sem ob treh ponoči na lepem začutil, kako smo vsi med sabo prijatelji, kako se dobro razumemo, kako smo si blizu, le... le pravih poti ne najdemo. Malce smo nerodni, ne? Sicer pa sem najdlje vzdržal jaz, ki sem še ob pol šestih navijal narodnozabavno glasbo, potem pa sem se zbudil šele tretjega, ko sem moral na delo.«

Še in še bi obujali prijetne spomine na najdaljšo noč v letu, če jih ne bi prekinil Maksel, ki vedno hoče pogledati malo tudi vnaprej.

»O, vnaprej pa bo vse drugače,« je prikimal Joža. »Tako veseli, kot smo dočakali novo leto, bomo čez celo leto. Ali ne, tovariši?«

»Tako je,« so mu vsi po vrsti prikimali. »Novo leto je kot nalašč prelomnica, ko se vse staro lahko pozabi, zastavi pa se nanovo, drugače, lepše...«

»Če je pa tako,« je poskočil Polde, »potem pa si podajmo roke. Saj nisi več jezen, kajne, Francelj, da ne? Kje pa si pravzaprav ti silvestroval!«

»Eh, saj ni važno. Vsega se ne pove,« je skromno pripomnil Francelj. »Potem pa preveč obešate na veliki zvon.« Malo je pomislil, nato pa je vseeno zamomljal: »Kar doma sem bil.«

»O, jaz sem te pa videl na Gospodarskem razstavišču!« je presenečeno vzkliknil Peter.

»Jaz pa tebe nič.«

»Ne laži!« je vzkliknil Peter. »Se pomignil sem ti, da bi prisedel, pa me nisi hotel videti.«

»Pustita zdaj to!« ju je preglasil Polde. »Kar je bilo, je bilo. Zdaj pa — kot smo rekli — vse od novega. Več sodelovanja, več prijateljske pomoči, več prizadevanja.«

»Predlagam,« je pogledal zbrano skupino Tone, »predlagam, da se tudi kaj večkrat dobimo po delu, doma in v prostem času na skupnih izletih itd. Kako bi bilo, če bi se na primer dobili vsak teden pri enem. Ali vsaj na štirinajst dni. Denarja že imamo toliko, da ne bo težav, dobre volje pa še več. Sicer pa lahko rekvizite prinesemo s seboj. Paziti le moramo, da bodo z mokro in močno vsebino.«

»Prav,« jih je več odvrnilo kot v zboru, le dve pisarki nista reagirali na ponudbo, sicer pa sta se tako in tako držali nekam kislje že od konca starega leta, menda brez posebnega vzroka. Mogoče ju je Novo leto navdahnilo z veliko mero otožnosti.

»Ker si že predlagal, pa se dobimo v soboto pri tebi,« je menil Janez proti Tonetu. »Mislim, da bomo prišli bolj polnoštevilno kot na sestanke.«

»Eh, to soboto ne morem...« se je začel izvijati Janez. »Moral bi vprašati še ženo... Pravzaprav se tako tudi ne mudi... Jaz sem predlagal, zastavili bi pa lahko kje drugje...«

»Fantje, malo počakajmo in prespimo!« sta predlagala dva, ki sta slovela kot pesimista, žal pa sta imela prevečkrat prav.

Novoletni komentariji so bili sicer prijetni za uho, vendar sila neugodni za že tako prazne žepe, zato je bilo treba začeti tudi delati. Prvi hip so vsi zastavili zagnano, s polno novih moči, le tu in tam je komu še ušel kakšen nasmešek ob spominu na praznike. Že po nekaj urah pa sta dvignila glas Peter in Francelj, ki sta delala pri istem stroju.

»Lenaril pa že ne boš, porkadauš,« je pobesnel prvi.

»O, tebi že ne bom zadnjice odnašal,« je zaripel vpil drugi.

»Delaš se pridnega, pa si navaden, potuhnjen lenuh... Še voščiti mi nisi prišel, čeprav si me videl.«

»Manj govori in več delaj. Vedno se nekaj rineš v ospredje z jezikom, za delo pa si zanič.«

Morda bi si rekla še kakšno besedo več, če ju ne bi umiril tretji, onadva pa sta potem v grobni tišini nadaljevala s skupnim delom.

Skoraj istočasno je zagnal Miha ob tla letev in se napotil v kadalnico, da bi si pomiril živce.

»Enostavno ne bom več delal. Me prav nič ne zanima skupinska norma,« je meditiral sam s seboj. »Če ne smem stopiti niti na eno cigaretko, potem pa naj kar sami delajo. Če pa hodijo kar naprej na kokto, je pa v redu. Enkrat se bom razjezil in bom šel do vrha. Nihče mi nič ne more, zagotovo bom uspel.«

»Seveda boš,« mu je oponesel Tone, ki je ob strani poslušal njegov monolog. »Toda kaj, sam dobro veš. Najslabši si, pa si še ne priznaš. Drugi pa delajo namesto tebe.«

»Ti že ne!« ga je zavrnil Miha. »Več si na pavzah kot jaz.«

Slabe volje sta odšla kadit vsak na svoj konec.

»Pomislite, rekla mi je prasica,« je prihitela Rezka k mojstru. »Kaj takega si ne pustim reči, saj sem mati treh otrok. Moja zasebna stvar pa je, če nisem poročena. To druge prav nič ne briga. In pustijo me naj na miru, če ne morem vzdržati pri enem moškem. Druge so še slabše, samo na zunaj se delajo fine. To vam povem, da bom enkrat počakala najprej Jožefo, potem pa še Micko in obema skrajšala goflji. Toda potem ne krivite mene, opozorila sem vas.«

Komaj jo je umiril in usmeril nazaj na delo, reči pa je moral še precej besed drugim ženskam.

Cene bi moral ustaviti stroj in ga popraviti, ker je delal vedno več škarta. Ker pa je šlo Cenetu le za številčno stanje, ne pa tudi za kvaliteto, je pustil stroj, da je delal naprej z napako. Ko ga je nadrejeni opozoril, je malomarno skomignil:

»Eh, saj ni moje.«

»Ne govori tako, poznalo se ti bo pri plači.«

»Le zakaj! Saj sem vendar naredil točno petsto kosov, toliko pač, kot je potrebno.«

Potrebno je bilo več ostrih besed, da se je šele ovedel. »Ne bom več delal, ker ne dobim stanovanja,« se je na lepem odločil Boris in ugasnil stroj.

»Toda tako vendar ne moreš reševati zadev,« so ga opomnili drugi. »Pa jih bom. Hočem stanovanje, do sobote hočem stanovanje.«

Šel se je spret na več mest, udarjal je po mizi in bentil, da bo že pokazal, kdo je. Nobeno prigovarjanje ga ni umirilo, čeprav lista prosilcev še ni mogla biti izdelana nekaj dni po Novem letu. Boris se je zatekel v gostilno, se napil, potem pa se je na lepem spet raznežil, se vrnil v tovarno in hotel pijan delati za strojem. Zbal se je namreč za sebe.

S težavo so ga spravili domov, da je vse skupaj prespal. In tako dalje. Vsak zase in vsi skupaj. Kot bi pisal že tisočkrat prebran roman.

Ko sta si ob malici dve ženski skočili v lase, se je Rado nasmehnil proti Poldetu.

»Zdi se mi, da letos ne bo veliko z našimi obljubami. Vse je steklo po starem, vsem željam in obljubam navkljub. Ja, ja, je že, kar je. Ampak drugo leto pa bo gotovo drugače, kajne.«

»Nedvomno, «mu je prikimal delovni tovariš.